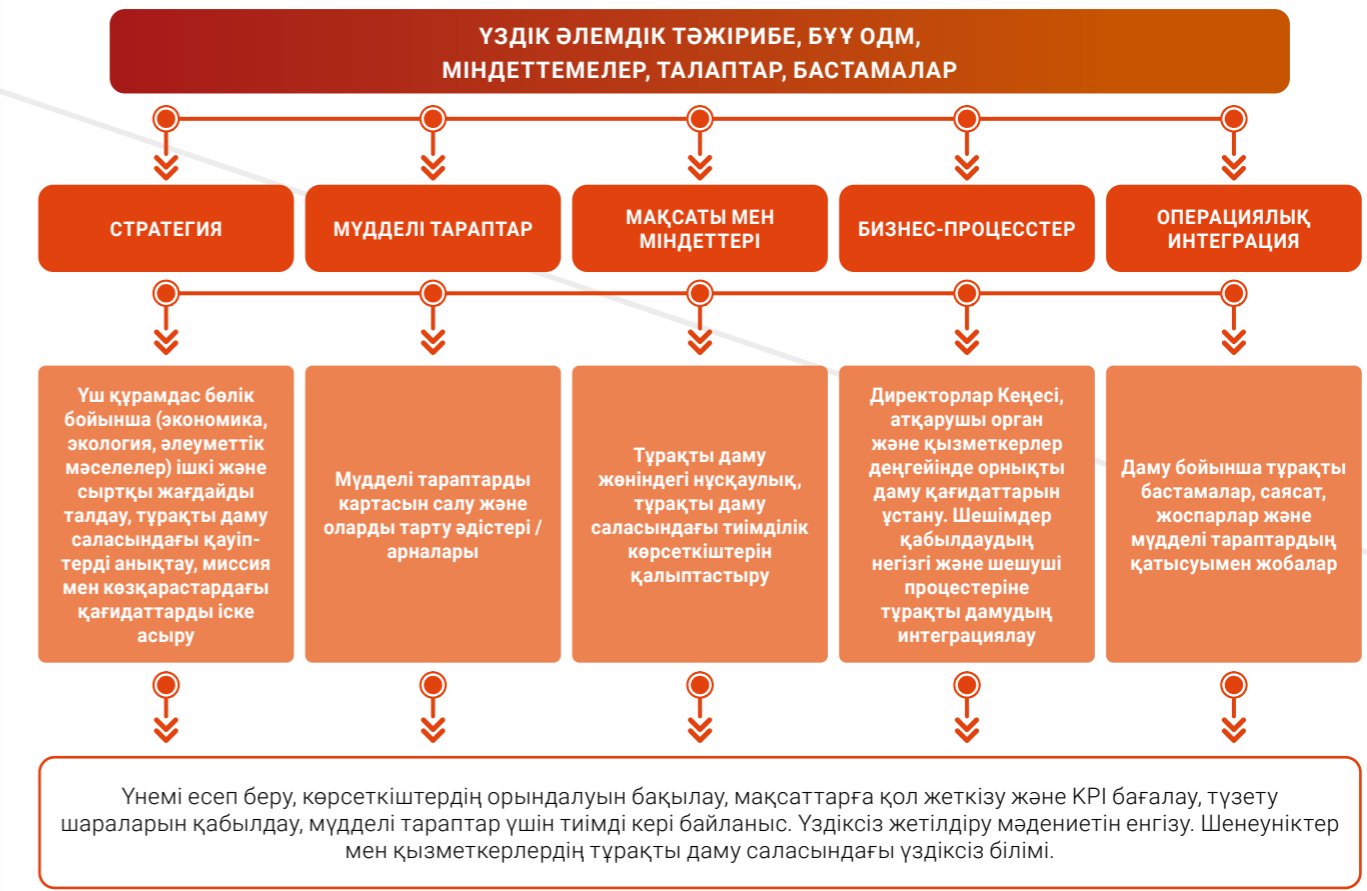

ОРНЫҚТЫ ДАМУ

БАРЛЫҚ УАҚЫТТАҒЫ СЕНІМДІЛІК

ОРНЫҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ

- Орнықты даму қағидаттары үш деңгей тұрғысында ендірілді.
- 1. Стратегиялық интеграция** – орнықты даму қағидаттары Стратегияға енгізілді (толығырақ «Стратегия» бөлімінде);
 - 2. Операциялық интеграция** – Компания басшылығы барлық корпоративтік шешімдерді орнықты даму саласындағы қағидаттар мен мақсаттарға сәйкестік критерийлеріне сүйене отырып қабылдайды;
 - 3. Мәдени интеграция** Компаниядағы қызметкерлерді оқыту, Компанияның корпоративтік порталына мақалаларды орналастыру шеңберінде, сондай-ақ Мінез-құлық

кодексі шеңберінде іске асырылады (толығырақ «Әлеуметтік аспект» бөлімінде).

Компанияның орнықты даму саласындағы негізгі трендтерімен және тәуекелдерімен мына сілтеме бойынша танысуға болады: <https://www.samruk-energy.kz/ru/shareholders-and-investors/annual-reports-on-the-results-of-the-company-s-activities>.

«Самұрық-Энерго» АҚ өз қызметінде орнықты даму қағидаттарын біріктіре отырып, орнықты дамудың 17 мақсатын ұстанады. Компания ОДМ-ның әрқайсысын көрсететін экологиялық және әлеуметтік мәселелердің өзектілігін және кез келген ұйымға әсер ететінін біледі.

СТРАТЕГИЯЛЫҚ ЕСЕП

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП

ОРНЫҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ ҚЫЗМЕТ ТУРАЛЫ ЕСЕП

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Компания қызметіне қаржы-экономикалық шолу

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

ОРНЫҚТЫ ДАМУ

Қосымшалар

«Самұрық-Энерго» АҚ өз қызметінде БҰҰ-ның мынадай орнықты даму мақсаттарына қол жеткізуге үлес қосуға ұмтылады:

1-мақсат: Кедейліктің барлық түрлерін кеңінен жою

2-мақсат: Аштықты жою, азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету, тамақты жақсарту және ауыл шаруашылығының орнықты дамуына жәрдемдесу

БҰҰ мәліметтері бойынша, бүкіл әлемде кедейлік жағдайында өмір сүретін адамдардың саны 1990 жылғы 36%-дан 2015 жылы 10%-ға дейін азайды. COVID-19-дың салдарынан дағдарыс ондаған жылдар бойы кедейшілікпен күресте қол жеткізген прогресті жоққа шығару қаупін туғызып тұр. «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы жұмыс орындарын сақтауға және жалақыны индекскеуе ұмтылады (2020 жылдың нәтижелері бойынша индекскеуе орташа есеппен 7,5%-ды құрады). 2020 жылы Қоғамның компаниялар тобы бойынша қызметкерлердің орташа жалақысы ұқсас көрсеткішке қатысты 12%-ға өсті (толығырақ «Әлеуметтік аспект» бөлімінде).

Компания жергілікті халықтың шаруашылықтарын тұрақты жүргізу мүмкіндігі үшін өзіне қарасты барлық өңірлерін, оның ішінде шалғай аудандар мен елді мекендерді үздіксіз энергиямен жабдықтауды қамтамасыз етуге ұмтылады.

«Самұрық-Энерго» АҚ әлеуметтік-жауапты компания бола отырып, еншілес ұйымдар орналасқан өңірлердің әлеуметтік әл-ауқатына назар аударуға ұмтылады. 2019 жылы еншілес және тәуелді ұйымдар орналасқан өңірлерде қайырымдылық бағдарламаларын іске асыру және оларға қолдау алу мүмкіндігі мәселелері бойынша «SK-Trust» КҚ-мен белсенді өзара іс-қимыл басталды.

2020 жылы Компания әлеуметтік сипаттағы өзекті орын алып отырған мәселелерді анықтау бойынша жұмыс жасады, жұмыс нәтижелері бойынша әлеуметтік көмек алу үшін «SK-Trust» КҚ-ға өтінімдер жіберілді. Атап айтқанда, «Самұрық-Энерго» АҚ-ның еншілес ұйымдары («АлЭС» АҚ, «Samruk-Green Energy» ЖШС, «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС, «БЖЭС» ЖШС) жергілікті атқарушы органдармен белсенді жұмыс жүргізу нәтижесінде қатысу өңірлеріндегі өткір әлеуметтік проблемалардың тізімін, сондай-ақ осы проблемаларды шешу шеңберінде жобаларға бастамашылық жасауға және оларды іске асыруға қабілетті коммерциялық емес ұйымдардың тізімін анықтады.

Жыл сайын Компания мүгедектерге, тұрмысы төмен азаматтарға, зейнеткерлерге, онкологиялық науқастарға көмек

көрсету бойынша бірқатар әлеуметтік бастамаларды жүзеге асырады (толығырақ «Әлеуметтік аспект» бөлімінде).

4-мақсат: Жан-жақты және әділ сапалы білім беруді қамтамасыз ету және барлық адамдар үшін өмір бойы оқу мүмкіндігін көтермелеу

Электр энергетикасының ерекшелігі жұмысқа жіберу және кәсіпқойлықтың жоғары деңгейін қолдау үшін кадрларды үнемі үздіксіз даярлауды және қайта даярлауды талап етеді. «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы қызметкерлерді орнықты дамытуға және оқытуға ұмтылады. Қызметкерлерді оқыту және дамыту жабдықтардың және тұтастай алғанда, компанияның үнемді, апатсыз және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз етудегі табыстың негізгі факторы болып табылады. «Самұрық-Энерго» АҚ жетекші отандық жоғары оқу орындарымен бірлесіп жұмыс істейді, оқытудағы басым бағыттардың бірі персоналға халықаралық танылған оқыту бағдарламалары бойынша сертификат беру болып қала береді (толығырақ «Әлеуметтік аспект» бөлімінде).

5-мақсат: Гендерлік теңдікті қамтамасыз ету және барлық әйелдер мен қыздардың құқықтары мен мүмкіндіктерін кеңейту

10-мақсат: Елдер ішіндегі және олардың арасындағы теңсіздікті азайту

«Самұрық-Энерго» АҚ «БҰҰ-Әйелдер» серіктестігі және Біріккен Ұлттар Ұйымының Жаһандық шарты шеңберінде әзірленген Әйелдердің құқықтары мен мүмкіндіктерін кеңейтудің 7 қағидатын қолдайды. Бұл құжат орнықты дамудың негізгі элементі ретінде гендерлік теңдік қағидаттарына бейілділікті, сондай-ақ әйелдер мен еркектерге тең мүмкіндіктер беретін компаниялардың неғұрлым табысты және үздік нәтижелерге қол жеткізетініне сенімділікті болжайды. Қойылған мақсатқа қол жеткізу үшін Компанияда іс-шаралар жоспары қабылданды, ол жұмыс күшінің және кадр резервінің құрамында әйелдердің санын арттыру, энергетикаға қатысы бар мамандықтарға түсуге қыздар мен әйелдердің санының көбірек болуын көтермелеу және осы сектордағы әйелдердің мансаптық өсу мүмкіндіктері туралы хабардар болуын арттыру мақсатында білім беру ұйымдарымен әріптестік қатынастар орнату жөніндегі іс-шараларды қамтиды. Сонымен қатар, Covid-19 пандемиясы және карантиндік шараларды енгізу «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының әдеттегі өмір салты мен жұмысын өзгертті. Ғұмарбек Дәукеев атындағы Алматы энергетика және байланыс университетінің және Алматы мемлекеттік энергетика және электрондық технологиялар колледжі» МКҚК студенттерімен тең мүмкіндіктерді ілгерілету бойынша жоспарланған дөңгелек үстелдер жалпы алғанда

елдегі санитарлық-эпидемиологиялық жағдай жақсарғаннан кейін өткізілетін болады.

Сонымен бірге Еуропалық қайта құру және даму банкі (ЕҚДБ) қолдауымен 2020 жылдың тамызында Қазақстандағы жаңартылатын энергия көздері және гендерді теңдікті насихаттау бағдарламасы іске қосылды. Бағдарлама мақсаты Қазақстанның жаңартылатын энергия көздерінің (ЖЭК), Қазақстан Республикасының Үкіметімен тығыз байланыста, жаңартылатын энергия секторындағы кәсіпорындарда әйелдердің экономикалық мүмкіндіктерін насихаттау болып келеді. ЕҚДБ қолдау бағдарламасы бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобының еншілес ұйымдардағы жаңартылатын энергия көздері (ЖЭК) және Қазақстандағы жаңартылатын энергия көздері секторларына гендерлік теңдікті көздеу мақсатымен әйелдерді тарту үшін жиналысқа қатысу, кездесу жүргізілді. 2021 жылғы есеп негізінде гендерлік теңдікті ендіру бойынша Қазақстандағы жаңартылатын энергетика саласындағы әйелдердің қатысуын кеңейту жол картасы жасалады.

Теңсіздікті қысқарту және ешкімді де назардан тыс қалдырмауды қамтамасыз ету орнықты даму саласындағы мақсаттарға қол жеткізу процесінің ажырамас бөлігі болып табылады (Толығырақ «Әлеуметтік аспект» бөлімінде).

7-мақсат: Барлығы үшін арзан, сенімді, тұрақты және заманауи энергия көздеріне жаппай қол жетімділікті қамтамасыз ету

Компания «таза» энергияны (ЖЭК) дамытуға баса назар аудара отырып, энергияны тұрақты және кеңінен қолжетімді ету үшін барлық күш-жігерін жұмсайды.

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның энергия өндіруші ұйымдарының электр энергиясын өндіру көлемі 2020 жылы 31,385 млрд кВт*с құрады. «Самұрық-Энерго» АҚ ЖЭК нысандарының (КЭС, ЖЭС, шағын СЭС) электр энергиясын өндіруі 2020 жылдың қаңтар-желтоқсан айларында 335,8 млн кВт*с құрады.

2020 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында жаңартылатын энергия көздері саласындағы екі жаңа жоба – Алматы және Ақмола облыстарындағы жел электр станцияларын салу іске асырыла бастады: Алматы облысының Еңбекшіқазақ ауданында болашақта 300 МВт-ға дейін кеңейту мүмкіндігімен Шелек дәлізіндегі 60 МВт жел электр станциясының және Ақмола облысының Ерейментау қаласы ауданында орналасқан, белгіленген жиынтық қуаты 50 МВт жел электр станциясының құрылысы басталды.

Сонымен қатар, «Самұрық-Энерго» АҚ Шардара су электр станциясын толық жаңғырту бағдарламасын аяқтады. Барлық төрт гидроагрегатты ауыстыру бойынша ауқымды қайта құру СЭС қуатын 100-ден 126 МВт-ға дейін ұлғайтуға мүмкіндік берді. Жаңа жабдықтар су электр станциясының қызмет ету мерзімін 35-40 жылға дейін ұлғайтады, СЭС-ті пайдалану сенімділігін арттырады және апаттылық деңгейін азайтады.

2020 жылы Алматы облысында ҚХР мен Қазақстан Республикасы арасындағы үкіметаралық келісім аясында жүзеге асырылған 5 МВт Шелек жел электр станциясы пайдалануға берілді. Станцияның жобалық қуаты 5 МВт-ны құрайды, орташа жылдық өндіру шамамен 15 млн кВт*с электр энергиясын құрайды.

8-мақсат: Үдемелі, жан-жақты әрі тұрақты экономикалық өсуге, барлық адамдарды толық және өндірістік жұмыспен қамтуда, олардың лайықты жұмыс істеуіне жәрдемдесу

«Самұрық-Энерго» АҚ Қазақстан Республикасының ірі жұмыс берушілерінің қатарына кіреді. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы персоналының тізімдік саны 17 783 адамды құрады.

Есепті кезеңде толық жұмыспен қамтылған қызметкерлердің үлесі 100%-ды құрады. Әйелдердің ең төменгі жалақысының ерлердің ең төменгі жалақысына арақатынасы 100%-ды құрайды (бұл туралы «Қаржы-экономикалық есептілік» және «Әлеуметтік аспект» бөлімдерінде толығырақ).

9-мақсат: Тұрақты инфрақұрылым құру, барлығын қамтитын және тұрақты индустрияландыру мен инновацияларға жәрдемдесу

Барлығын қамтитын және тұрақты индустрияландыру инновациялармен қатар жаңа технологияларды ендіру мен ілгерілетуде, халықаралық саудаға жәрдемдесуде және ресурстарды тиімді пайдалануды қамтамасыз етуге басты рөл атқарады.

«Самұрық-Энерго» АҚ-да мынадай бірқатар жобалар жүзеге асырылуда:

- SKE.03.01P «Жиілік пен қуатты автоматты түрде реттеуді енгізу» жобасы;
- «Деректерді талдау арқылы коммерциялық шығындарды талдау» жобасы;
- «Медициналық тексерудің автоматтандырылған жүйесін сынауды енгізу» жобасы.

«Екібастұз кен орнының №3 қабатының күлі көп көмірін және құнарынан айырылған көмірді/көмірді байыту қалдықтарын жағуға арналған қазандық агрегаттарының от жағу құрылыстарының технологиясын әзірлеу» ғылыми-зерттеу жұмысы орындалды.

«Назарбаев Университетінің ғылыми-инновациялық жүйесі» ЖМ аумағында «Таза көмір технологиялары» бірлескен ғылыми-зерттеу зертханасы құрылды.

16-мақсат. Орнықты даму мүддесінде бейбіт сүйгіш және ашық қоғам құруға жәрдемдесу, барлығы үшін сот төрелігіне қол жеткізуді қамтамасыз ету және барлық деңгейлерде тиімді, есеп беретін және көпшіліктің қатысуына негізделген мекемелер құру

Компания бизнес-этиканың, ашықтық пен заңдылықтың, іскерлік әдет-ғұрыптардан және белгілі бір юрисдикцияда бизнесі жүргізудің басқа шарттарынан тәуелсіз жоғары стандарттарын ұстанады. (Толығырақ «Комплаенс» және «Стейкхолдерлермен өзара іс-қимыл» бөлімінде).

17-мақсат: Орнықты даму мүддесін көздей отырып, Жаһандық әріптестік шеңберінде жұмысты жүзеге асыру құралдарын нығайту және жандандыру

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Компания қызметіне қаржы-экономикалық шолу

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

ОРНЫҚТЫ ДАМУ

Қосымшалар

Компания өз қызметі аясында мынадай ұлттық және халықаралық ұйымдарға, қауымдастықтарға/ұйымдарға мүше болып табылады:

ТМД Электр энергетикалық кеңесі (бұдан әрі – ТМД ЭЭК).

Қадағалаушы ретінде қатысуды 2012 жылдан бастады. ТМД ЭЭК-ге мүшелік ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің энергия жүйелерін шоғырландыру процесіне қатысуға, оның ішінде ұжымдық энергетикалық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге; энергия жүйелерінің параллель жұмыс істеуін қамтамасыз етуге; ортақ электр энергетикасы нарығын құруға, энергетика саласында халықаралық шарттарды әзірлеуге; электр энергетикасы саласындағы нормативтік-құқықтық актілерді, техникалық ережелерді біріздендіру мен үйлестіруге және т. б. процестерге қатысуға мүмкіндік береді.

Қазақстан Электр энергетикалық қауымдастығы (бұдан әрі – ҚЭҚ).

2011 жылдан бастап мүше болып табылады. ҚЭҚ-қа мүше болу ақпарат алмасуға және электр энергетикасы саласындағы нормативтік құқықтық базаны қалыптастыру мен дамытуға, сондай-ақ конференцияларға, семинарлар мен өзге де шараларға қатысуға мүмкіндік береді.

«KAZENERGY» қауымдастығы.

2009 жылдан бастап Қауымдастықтың мүшесі болып табылады. KAZENERGY қауымдастығына мүшелік ҚР-ның инвестициялық ахуалын жақсартуға бағытталған мемлекеттік бастамалар мен іс-шараларға, өндірістік және ғылыми-техникалық әлеуетті арттыру шараларын әзірлеу мен жүзеге асыруға қатысуға, сондай-ақ құқықтық, экономикалық және ұйымдастыру-басқарушылық мәселелер бойынша көмек алуға мүмкіндік береді.

Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы (бұдан әрі – ҚР ҰКП).

2013 жылдан бастап ҚР ҰКП-ның мүшесі болып табылады. ҚР ҰКП-ға мүшелік кәсіпкерлік ортамен байланысты нығайтуға, электр энергетикасы бизнесін тиімді дамытуға, оның ішінде ҚР заңнамалық базасын жетілдіру аясында дамытуға ықпал етеді.

БҰҰ Жаһандық шарты.

2011 жылдан бастап мүшелік етеді. БҰҰ-ның Жаһандық шартына қосылу аясында Компания өз стратегиясында және күнделікті қызметінде Жаһандық шарттың он қағидатын ұстанатыны туралы хабарлайды.

Орнықты дамудың көрсетілген мақсаттары аясында Компания бірқатар бастамаларды мынадай бағыттар бойынша жүзеге асырады:

- жоғары этикалық стандарттарды ендіру және сенімге негізделген корпоративтік мәдениетті құру;
- орнықты даму қағидаттарын ендіру және барлық инвестициялық кезеңдерде жобалық басқару тәжірибесіне тәуекелге негізделген тәсілді қолдану. Компанияның Орнықты даму саласындағы нұсқаулығына сәйкес, әлеуметтік, экологиялық және экономикалық салаларға ықпал етуін бағалау және басқару (мәжбүрлі жер аудару, биоәртүрлілік, мәдени мұра және т. б.);
- қаржылық тұрақтылықты арттыру;
- адал және еркін бәсекелестік, өзара тиімділік, ашықтық және өзіне алған міндеттемелер үшін толық жауапкершілік қағидаттарына негізделген жауапты сатып алуларға жәрдемдесу, сондай-ақ өнім берушілердің Компанияның Орнықты даму саласындағы нұсқаулығында бекітілген Компанияның өнім берушілері үшін этикалық нормаларды және Басқарушылық қағидаттарды сақтау жөніндегі талаптарды енгізу;
- қызметкерлерді еңбекті қорғауды басқару жүйесіне қатыстыру және халықаралық стандарттарды қолдана отырып, еңбекті қорғауды басқару жүйесіне тиімді бақылау жасауды көтеру арқылы қауіпсіздік мәдениетін арттыру;
- әлеуметтік жауапкершілік деңгейін арттыру, БҰҰ Жаһандық шартының қағидаттарын ұстану, адам капиталына инвестициялар салу;
- экологиялық тұрақтылықты, оның ішінде экологиялық және экономикалық тұрғыдан ең үздік технологияларды іздеуді мен енгізуді, өндіріс процестерін оңтайландыруды, жаңартылатын энергия көздері жобаларын іске асыруды, ықтимал төтенше жағдайларды анықтау мен алдын-алуды қамтамасыз ету.

2020 жылғы Орнықты даму саласындағы бастамалар жоспарын орындау бойынша есеп Компанияның корпоративтік сайтында орналастырылған: <https://www.samruk-energy.kz/ru/sustainability>

2011 жылдан бастап «Самұрық-Энерго» АҚ БҰҰ Жаһандық шартының белсенді қатысушысы болып табылады және өзінің стратегиясы мен күнделікті қызметінде БҰҰ Жаһандық шартының 10 қағидатын ұстанады.

БҰҰ-ның Жаһандық шартына қосылу шеңберінде Компания жыл сайын қол жеткізілген прогресс туралы хабарламаларды жариялап, оларды <https://www.unglobalcompact.org/> сайтында және Компанияның <https://www.samruk-energy.kz/ru/sustainability/soobshchenie-o-dostignutom-progresse-v-2019-godu-ao-samruk-energy> корпоративтік сайтында жариялап отырады.

Компанияның қағидаттары, бағдарламалары, есептері, әлеуметтік, экономикалық және экологиялық салалардағы жаңа жобалары туралы барлық ақпарат пайдаланылуына қарай <https://www.samruk-energy.kz/ru/sustainability> корпоративтік сайтының «Орнықты даму» бөлімінде орналастырылады.

Компанияда мүдделі тараптардың толық тізімі анықталған және олармен өзара әрекеттесу барлық қызмет түрлерінің процесінде қолданылады. Мүдделі тараптарды анықтау кезінде олардың үлесі, мүдделері және оларды бағалау Митчел, Агл және Вуд моделі бойынша жүргізілді (толығырақ ақпаратты <https://www.samruk-energy.kz/ru/navigation-and-support/sustainable-development#tab11> қараңыз). Мүдделі тараптардың картасына сәйкес, мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу жүзеге асады.

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ

Құндылық	Мүдделер салалары	Өзара іс-қимыл жасау платформасы
АКЦИОНЕРЛЕР		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Акционерлік капитал ✓ Стратегиялық бағыт пен бағдар ✓ Ақпаратты ашудың ашықтығын, стандарттары мен тәжірибесін арттыру 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Өнімділігі ✓ Даму стратегиясын ендіру ✓ Дивидендтер ✓ Ақпаратты ашу ашықтығы 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Басқару есебі ✓ Кездесулер және келіссөздер ✓ Жылдық есеп ✓ Веб-сайт ✓ Хат алмасу және сұраулар ✓ Көрмелер, форумдар және таныстырылымдар
ЕНШІЛЕС ЖӘНЕ ТӘУЕЛДІ ҰЙЫМДАР		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Стратегиялық ресурстар және мүмкіндіктер ✓ Болашақ даму үшін мүмкіндіктер 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Озық әдістер мен стандарттарды енгізу ✓ Даму бағыттары бойынша әдістемелік қамтамасыз ету 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Кездесулер, отырыстар ✓ Форумдар, дөңгелек үстелдер және жоғары деңгейдегі кездесулер ✓ Веб-сайт ✓ Жұмыс топтары ✓ Мәдени корпоративтік шараларды қалыптастыру
ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Адам капиталын дамыту ✓ Ынтымақтастыққа негізделген еңбек қатынастары ✓ Компанияға адалдық 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Еңбекақы ✓ Әлеуметтік топтама ✓ Жұмыстың қауіпсіз шарттары ✓ Кәсіби өсу 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ішкі кездесулер ✓ Веб-сайт ✓ Тренингтер мен семинарлар ✓ Корпоративтік шаралар ✓ Корпоративтік БАҚ ✓ Сұраулар және сауалнамалар ✓ Басқарма және Директорлар кеңесінің отырыстары
МЕМЛЕКЕТТІК ОРГАНДАР, ҚАРЖЫ ИНСТИТУТТАРЫ		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Макроэкономикалық және әлеуметтік саясат ✓ Лобблендіру мүмкіндігі 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Салық және әлеуметтік аударымдар ✓ Жергілікті халықтың жұмыспен қамтылуы ✓ Халыққа әсерін тигізетін жобаларға инвестициялар ✓ Әлеуметтік тұрақтылық рейтингі 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Үкіметтік жұмыс органдарының қызметіне қатысу ✓ Хат-хабарлар және сұраулар ✓ Есептілік ✓ Заңнамалық және нормативтік реттеуге қатысты мемлекеттік органдармен үнқатысу
ХАЛЫҚ, ТУТЫНУШЫЛАР		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Жұмыс күшінің тұрақтылығы және қақтығыстарды шешу ✓ Өзара қолдау және бейімделу 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Қоғамдастықтың мақұлдауы ✓ Бедел және адалдық ✓ Өңірлерді дамыту ✓ Жылу мен энергиямен жабдықтауды үздіксіз қамтамасыз ету ✓ Қызметтерді сапалы ұсыну 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Жылдық есеп ✓ БАҚ-тардағы жарияланымдар ✓ Жергілікті қоғамдастықтардың өкілдерімен кездесулер ✓ Қоғамдық тыңдау ✓ Веб-сайт ✓ Әлеуметтік жобаларды дамыту ✓ Мүдделі стейкхолдерлермен өзара іс-қимыл жасау жоспары
СЕРІКТЕСТЕР, ӨНІМ БЕРУШІЛЕР		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Жеткізілімдердің тиімді тізбегі және құнды жасау тізбегі ✓ Проблемаларды бірлесіп пысықтау, дамыту және шешу ✓ Стандарттарды өз еркімен қолдану 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Сатып алудың ашықтығы ✓ Бизнес жүргізудің этикалық нормалары 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Веб-сайт ✓ Жылдық есеп ✓ Конференциялар, кездесулер және келіссөздер ✓ Өтінім берушінің талап-арыздарын қарастыру ✓ Серіктестік туралы келісімдерге қол қою
БАҚ		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ақпараттың айқындығы және ашықтығы ✓ Конструктивтік ынтымақтастық 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ақпараттың айқындығы және ашықтығы ✓ Беделдің рейтингі 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Баспасөз хабарламалары, Баспасөз конференциялары, брифингтер, дөңгелек үстелдер ✓ Жылдық есеп ✓ Веб-сайт
КӘСІПОДАҚТАР		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ішкі стейкхолдерлермен тиімді байланыс ✓ Әлеуметтік кепілдіктер 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ынтымақтастыққа негізделген еңбек қатынастары ✓ Әлеуметтік тұрақтылық рейтингі 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ұжымдық шарт ✓ Жеңілдіктер мен әлеуметтік кепілдіктер беру

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Компания қызметіне қаржы-экономикалық шолу

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

ОРНЫҚТЫ ДАМУ

Қосымшалар

Мүдделі тараптармен өзара іс-қимылдың тиімділігін арттыру мақсатында Компания жыл сайын Өзара іс-қимыл жоспарын әзірлейді. Стейкхолдерлермен өзара іс-қимыл жоспары және мүдделі тараптармен кері байланыс механизмдерінің жұмысы бойынша жұмысты жақсарту жөніндегі ұсыныстары қоса берілетін есеп жыл сайын Директорлар кеңесінің қарауына шығарылады.

2020 жылдың нәтижелері бойынша Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жоспары бойынша іс-шаралар толық көлемде орындалды.

Стейкхолдерлермен Кері байланыс механизмі

Компания үшін сыртқы және ішкі стейкхолдерлердің барлығының тыңдалуы өте маңызды. «Самұрық-Энерго» АҚ да шынайы хабарлама қалдырған кез келген адамды құдалаудан және жауапқа тартудан қорғауға кепілдік беретін стейкхолдерлер үшін мынадай Кері байланыс құралдары жұмыс істейді:

- Жедел желі 24/7
Телефон: 8 800 080 30 30, Сайт: nysana.cssc.kz, e-mail: nysana@cssc.kz

Өтініштердің статистикасы *

№ р/с	Дереккөз	Саны		
		2018 ж.	2019 ж.	2020 ж.
1	Жедел желі	33	29	46
2	«Самұрық-Энерго» АҚ кеңсесі, оның ішінде:	9 773	10 297	9 741
	мемлекеттік органдардан	456	445	298
	Акционерден	537	617	596
	Өтініштер мен шағымдар	45	38	72
3	Тікелей Қауіпсіздік қызметіне	6	6	2
4	Сайттағы «Кері байланыс» нысаны	1	4	6
5	Омбудсмендер	39	28	36
6	Кәсіподақтар	26	28	29
7	Соттар мен қадағалаушы органдар	25	10	10
8	Басшыға келіп түскен жазбаша өтініштер	–	5	2
БАРЛЫҒЫ		175	148	203

* «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының ағымдағы қызметіне жатпайтын өтініштер шоғырландырылды

Көрсетілген өтініштер қозғайтын аспектілер, ең көп өтініш берілген өңірлерді анықтау, «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобына жүгінген тұлғалар санаты, өтініштердің мәні бойынша статистика және шағымдарды талдау бойынша талданды. Әрбір шағымға белгілі бір санат берілді.

2020 жылы стейкхолдерлерді сыйақы төлеу, жұмыстан босату және жұмысқа орналастыру мәселелері қызықтырды.

- «Кері байланыс» нысаны <https://www.samruk-energy.kz/ru/feedback-all> корпоративтік сайтында орналастырылған.
- Жергілікті қоғамдастықтар, мердігерлердің қызметкерлері не жобаға қатысы бар тұлғалар <https://www.samruk-energy.kz/ru/obrat> сайтында өз пікірін білдіре алатын, енгізілетін инвестициялық жобаларға байланысты тұлғалар санаты үшін «Кері байланыс» нысаны.
- Акционерлер мен инвесторлар үшін Кері байланыс. Инвестордың сауалнамасы: <https://www.samruk-energy.kz/ru/shareholder/independent-registrar>
- Байланыс деректерін көрсете отырып, туындайтын мәселелер бойынша өтініштер мына сайтта: <https://www.samruk-energy.kz/ru/company/contact>
- Омбудсмен o.bekbas@samruk-energy.kz электрондық поштасы арқылы 8/7172/69-23-56 телефон нөмірі арқылы.

Компания жыл сайын келіп түсетін өтініштердің мониторингін жүзеге асырады, бұл Компанияның барлық мүдделі тараптардың алаңдаушылығын зерттеуіне, жүйелі проблемалық мәселелерді анықтауына, кейіннен ден қою үшін мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл бойынша қолданыстағы тетіктердің тиімділігін анықтауына мүмкіндік береді.

Компанияға келіп түскен барлық өтініштерге жауаптар уақтылы берілді. Жауаптар мүдделі тараптар үшін қолайлы тәсілдермен берілді. Өтініштердің құпиялығы мен жасырындығы сақталды. Қудалау фактілері тіркелген жоқ.

Мүдделі тараптардың өтініштері бойынша қорытындылар Компанияның Директорлар кеңесіне жіберілді, онда ұсыныстар жасалып, мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жасау сапасын жақсарту бойынша шаралар әзірленді.

«ЭКОНОМИКАЛЫҚ» САНАТ

«ҚҰРЫЛҒАН ЖӘНЕ ҮЛЕСТІРІЛГЕН ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚҰН» АСПЕКТІСІ

Қоғам қызметінің экономикалық тиімділігі құрылған және бөлінген экономикалық құн кестесінде көрсетілген.

дай-ақ көмір сатудан түскен кіріс пен алынған сыйақыны көрсетеді.

Құрылған экономикалық құн Қоғамның кірісін қалыптастырудың негізгі көздерін, атап айтқанда, электр энергиясын өндіруден, жеткізуден және сатудан, сон-

Құрылған құн өнім берушілер мен мердігерлер, Компанияның қызметкерлері, акционерлер мен кредиторлар, мемлекет, сондай-ақ жергілікті қоғамдастықтар арасында бөлінеді.

Үлестірілген экономикалық құн

Өнім берушілер мен мердігерлерге төлемдер	Операциялық шығындар – материалдар, өнім компоненттері, жабдықтар мен қызметтер үшін төлемдер және жалдау төлемдері және т. б. бойынша контрагенттерге төленетін ақша
Қызметкерлерге төленетін төлемдер	Жалақы қоры, әлеуметтік салықтар және аударымдар, зейнетақы және сақтандыру төлемдері, қызметкерлерге медициналық қызмет көрсетуге арналған шығындар және қызметкерлерді қолдаудың басқа да нысандары
Капитал өнім берушілеріне төленетін төлемдер	Барлық санаттағы акционерлерге төленетін дивидендтер мен кредиторларға төленетін пайыздар
Мемлекетке төленетін төлемдер	Салық аударымдары
Жергілікті қауымдастыққа инвестициялар	Қайырымдылық пен мемлекеттік емес ұйымдарға және зерттеу мекемелеріне қайырымдылық, қоғамдық инфрақұрылымды қолдауға жұмсалған шығындар, сондай-ақ әлеуметтік бағдарламаларды, мәдени және білім беру шараларын тікелей қаржыландыру

2020 жылдың қорытындысы бойынша құрылған экономикалық құн 382 млрд теңгені және бөлінген экономикалық құн 313 млрд теңгені құрады, нәтижесінде бөлінбеген экономикалық құн 69 млрд теңгені құрады.

Бекітілген 2021–2025 жылдарға арналған даму жоспарына сәйкес, 2021 және 2022 жылдары құрылған және бөлінген экономикалық құнды ұлғайту жоспарлануда.

Экономикалық құн, млн теңге

Көрсеткіш*	2018 ж.	2019 ж.	2020 ж.	2021 ж.	2022 ж.
	Нақты	Нақты	Нақты	Болжал	Болжал
Құралынған экономикалық құн	352 681	337 794	382 199	447 167	523 658
Сатудан түскен түсім	351 100	336 233	380 990	446 568	523 369
Алынған сыйақылар (пайыздар)	1 581	1 561	1 209	599	289
Үлестірілген экономикалық құн	272 860	275 649	312 894	361 369	374 656
Операциялық шығындар	161 571	161 556	194 357	239 696	252 203
Еңбекақы және әлеуметтік аударымдар	37 210	39 589	43 700	44 554	46 452
Капитал өнім берушілеріне төленетін төлемдер	34 047	32 369	32 571	33 984	30 645
Мемлекетке төленетін төлемдер	39 617	41 882	42 152	42 994	45 221
Үлестірілмеген экономикалық құн	79 822	62 145	69 305	85 798	149 002

* Бұрын көрсеткіштер есептеу әдісі бойынша есептелген. Ақшалай емес операцияларды, оның ішінде амортизацияны болдырмау мақсатында ағымдағы көрсеткіштер ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп деректеріне есептелген. Көрсеткіштер бірлескен кәсіпорындардағы иелену үлесін ескере отырып алынды.

ҚЫЗМЕТІ КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУІМЕН БАЙЛАНЫСТЫ ҰЙЫМДАРҒА АРНАЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ АСПЕКТІЛЕР ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ТӘУЕКЕЛДЕР МЕН МҮМКІНДІКТЕР

Климаттағы өзгерістер проблемасын әлемде соңғы онжылдықтарда үзбей айтып келеді. 1992 жылы 180-нен астам ел қол қойған БҰҰ-ның Климаттың өзгеруі туралы Негіздемелік конвенциясы (БҰҰ КӨНҚ) әлемдік қоғамдастықтың осы мәселеге қатысты алаңдаушылығын растап отыр.

Сарапшылар пікірін негізге ала отырып, «Самұрық-Энерго» АҚ климаттық тәуекелді ұйымның мәнмәтінін анықтауда және энергиялық ауысу стратегиясын әзірлеу кезіндегі SWOT-талдауда ескереді. Әділдігін айтар болсақ, дамыған елдер үшін мүмкіндік деп қабылданатын декарбонизацияға қатысты жаһандық тенденциялар дамушы елдер үшін үлкен тәуекелдер мен қиындықтар тудырып отыр.

Бір жағынан, жаһандық даму трендтерінен қалыс қалу қоршаған ортаға антропогендік әсер етумен байланысты әлеуметтік шығындарға және заманауи технологиялар мен қаржылық ресурстарға қол жетімділікті шектеуге әкеледі, ал екінші жағынан, ауысуды жеделдету экономиканың бәсекеге қабілеттілігін жоғалтуға, индустриясыздандыруға, электр энергиясы бағасының өсуіне, энергиямен жабдықтаудың сенімділігін қамтамасыз ету қажеттілігімен байланысты проблемаларды айтпағанда, дәстүрлі салалардағы жұмыс орындарының қысқаруына әкелуі мүмкін.

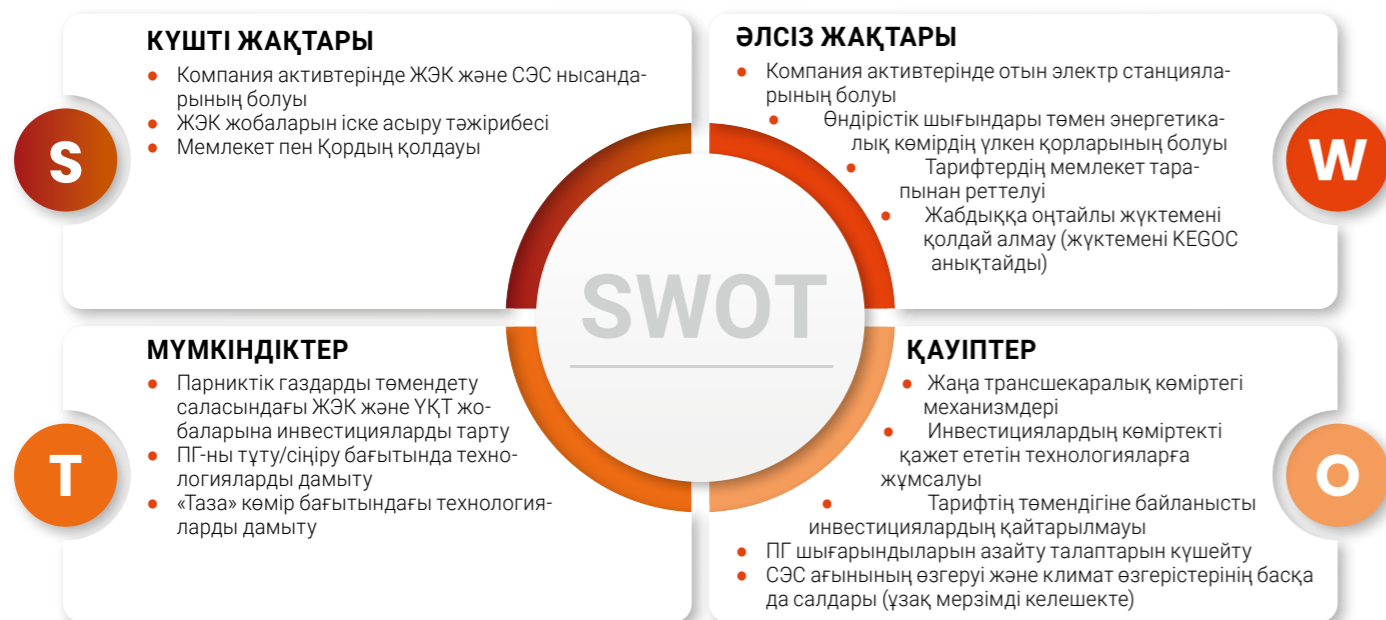
Орнықты даму қағидаттарын басшылыққа ала отырып, электр энергиясының экономикалық қолжетімділігі, жабдықтау сенімділігі және экологиялық және әлеуметтік

орнықтылық арасындағы оңтайлы теңгерімді сақтау үшін Самұрық-Энерго мөлшерлі және энергиялық ауысуға кезең-кезеңмен көшуге басымдық береді, әрі осы бағыт Қазақстан ОЭК-ін дамытудың неғұрлым ұтымды векторы болып табылатыны ескеріле отырып, жаңартылатын энергия көздері дәстүрлі энергия көздерімен қатар пайдаланылатын болады.

Сонымен қатар, баламалы энергия көздері саласындағы жобаларды іске асыру тәжірибесі мемлекеттік деңгейде шешілуі қажет бірқатар мәселелердің бар екенін көрсетіп отыр.

Компания процестері мен өнімдерінің көміртекті сыйымдылығын төмендету жөніндегі негізгі бағыттар мен мақсаттар компанияның ұзақ мерзімді Даму стратегиясында және Экологиялық саясатында көрсетілген. Осылайша, Компанияда ЖЭК және СЭС-ті дамытуға үлкен көңіл бөлінеді, барлық жерде энергия менеджменті жүйелері енгізілген, энергия тиімділігі мен энергия үнемдеуді арттыру бағытында ауқымды бағдарламалар әзірленген, Алматы электр станцияларын газдандыру бойынша маңызды жоба жоспарланып отыр. Қоғамның қоршаған ортаға көміртекті әсері жоғары еншілес компанияларын ҚОҚ саласындағы уәкілетті орган Париж келісімінде мәлімделгендей, 2030 жылға қарай 1990 деңгейіне қарағанда ұлттық үлесті-15%-ке жеткізу үшін арнайы құрылған парниктік газдар шығарындыларына квоталар саудасының ұлттық жүйесі арқылы реттейді.

КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУІ МӘСЕЛЕСІ ТҮРҒЫСЫНАН «САМҰРЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ ЖАҒДАЙЫНА SWOT ТАЛДАУ

«ИННОВАЦИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ТИІМДІЛІКТІ ДАМУ» АСПЕКТІСІ

Инновациялық даму

Компанияның Даму стратегиясы көмір генерациясы көздерінің тиімділігі мен экологиялық-экономикалық арттыратын инновациялық технологияларды енгізу есебінен қатысу нарығына энергия ресурстарының бәсекеге қабілетті әрі сенімді жеткізілуін қамтамасыз етуді көздейді.

«Назарбаев Университетімен» ынтымақтаса отырып «Екібастұз кен орнының № 3 қабатындағы күлі жоғары көмір мен таусылған көмірді/көмірді байыту қалдықтарын жағуға арналған қазандық агрегаттарының от жағу құрылғыларының технологиясын әзірлеу» ғылыми-зерттеу жұмысы орындалды. Жұмыстың орындалған мерзімі – 2018–2020 жылдар.

Ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу мақсатында «Nazarbayev University Research and Innovation System» ЖМ аумағында «Таза көмір технологиялары» бірлескен ғылыми-зерттеу зертханасы құрылды.

2020 жылы мынадай жұмыстар орындалды:

- ПГСАГ қондырғысында жоғарыдиабатикалық жану (САГ) режимінде күлі көп Екібастұз көмірін, көмір жынысын және көмір байыту қалдықтарын жағу, ауа және бу-ауа газдандыру бойынша баптау жұмыстарын және эксперименттік зерттеулер жүргізу;
- КУ-КС-ЦҚС қондырғысында Екібастұз көмірін байытудың күлі көп қалдықтарын жағу бойынша эксперименттік зерттеулерді жалғастыру;
- Күлі көп Екібастұз көмірін және оны байыту барысындағы қалдықтарды КС және ҚҚТ-дағы атмосфералық қысым кезінде әуеде, бу-ауа және бу-оттекті газдандыру бойынша эксперименттік зерттеулер жүргізу;
- Күлі көп Екібастұз көмірін бу-оттекті газдандырудың математикалық моделін әзірлеу және есептерін орындау;
- Күлі көп Екібастұз көмірі мен оны байыту барысындағы қалдықтарын жағуға арналған КС және ҚҚЖ бар өнеркәсіптік және энергетикалық қазандықтардың тұжырымдамасы бойынша техникалық ұсыныстар әзірлеу.

Алынған нәтижелер:

- КС және ҚҚО-да күлі көп көмірді байыту барысындағы қалдықтарды тиімді жағу мүмкіндігін растайтын деректер алынды;
- КС және ҚҚТ көмір байытудың күлі көп қалдықтарын жағу кезінде ең жақсы экологиялық көрсеткіштерді (күкірт және азот оксидтерінің эмиссиясын азайту) қамтамасыз ететін қазандық жұмысының режимдік параметрлерінің әсері және оңтайландыру бойынша деректер алынды;
- Екібастұз көмірінің күлділігінің газдандыру процесіне әсеріне қатысты деректер алынды;
- Ауа, бу-ауа және бу-оттекті газдандыру процесіне режимдік факторлардың әсеріне қатысты деректер алынды;
- Көмір қалдықтарының күлділігіне байланысты күлі көп Екібастұз көмірін және оны байыту қалдықтарын жағу-

дың оңтайлы технологиясын таңдау мақсатында КС және ОКЖ оттықтары бар қазандықтарға салыстырмалы талдау жүргізілді;

- Күлі көп Екібастұз көмірін және оны байыту қалдықтарын энергетикалық пайдалану жөнінде ұсыныстар көрсетілген қорытынды есеп.

Компанияның жылу электр станцияларында күлі көп көмірді жағу кезінде техникалық-экономикалық көрсеткіштерді арттыру мақсатында қазандық агрегаттарын мазутсыз жағу технологиясын (плазмалық-отын жүйесі) енгізу мүмкіндігі мәселесі пысықталды.

Жобаны іске асыру мынадай міндеттерді шешуге мүмкіндік береді:

- қазандық агрегаттарының жүктемесі төмен болған кезде шаң-көмір жалынының жануын тұрақтандыру;
- күлі көп көмірді жалындатып жағу кезінде мазут шығынын болдырмау;
- қазандық агрегаттарының үнемділігі мен сенімділігінің төмендеуіне әкелетін көмір мен мазутты бірге жағудың жағымсыз салдарын жою.

Бұл технология Қытай Халық Республикасында, Ресей Федерациясында, Индонезияда және т. б. 200-ден 1 000 МВт-қа дейінгі энергия блоктарында сәтті қолданылады.

Жобаны іске асыру «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесінің 2020 жылғы 14 желтоқсандағы отырысында мақұлданған.

Цифрландыру

Цифрлық технологиялардың әлеуетін пайдалану Компанияның өнімділігін, өндіріс қауіпсіздігін арттыруға және өнім өндіру мен қызмет көрсетудің өзіндік құнын азайтуға мүмкіндік береді, бұл «Қызмет тиімділігін арттыру» стратегиялық бастамасын іске асыруға ықпал етеді.

Компания цифрлық қағидаттарды корпоративтік стратегияға, бизнес-модельге, қызмет пен мәдениетке ендіру арқылы цифрландыруды қамтамасыз етуге ниетті:

- Бизнеске бағдар ұстау
- Бизнеспен әріптестік қарым-қатынас
- Үздік тәжірибелерді іздеу
- Жобаларды мерзімінде және бюджетпен келісіп іске асыру
- Процестерді автоматтандыру
- Цифрлық нысанға көшіру

SKE.03.01P «Жилік пен қуатты автоматты түрде реттеуді ендіру» жобасы

Жоба тұңғыш рет БЭЖ бойынша ендірілуде және «KEGOC» АҚ-мен «Цифрлы Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасы аясында іске асырылатын жоба болып табылады. ЖҚАР-дың арқасында «KEGOC» АҚ «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы станциясының қуатын берілген шекте

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Компания қызметіне қаржы-экономикалық шолу

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

ОРНЫҚТЫ ДАМУ

Қосымшалар

реттеп, басқаратын болады, яғни, энергетикалық жүйеде сызба-режимдік жағдай өзгерген кезде нақты уақыт режимінде энергия блоктарына/гидроагрегаттарға (қуатты азайту немесе көтеру) тікелей әсер ететін болады.

2020 жылы 1 – «Тұжырымдамалық жобалау» кезеңі аяқталды. Ағымдағы сәтте «Іске асыру» деп аталатын 2 – фазаны іске асыру басталды. 2 – «Іске асыру» фазасы аясында жобалық-сметалық құжаттама әзірленіп, құрылыс-монтаждау жұмыстары жүргізілді.

«Деректерді талдау арқылы коммерциялық шығындарды талдау» жобасы

Бұл жоба «АЖК» АҚ-да іске асырылады және электр энергиясын тұтынушылар туралы мол деректер көлемін сақтау, басқаруға, сондай-ақ ықтимал коммерциялық шығындарды анықтау мақсатында аномалияларды іздеуге мүмкіндік береді.

2020 жылы жобаға бастамашылық ету шеңберінде техникалық ерекшелік әзірленді, сондай-ақ баға маркетингі жүргізілді. Деректерді талдау жүйесінің көмегімен «АЖК» АҚ электр энергиясының 28 мыңнан астам тұтынушысына көшпелі тексеру, сондай-ақ талдау жүргізілді.

«Медициналық тексерудің автоматтандырылған жүйесінің пилотын ендіру» жобасы

Жұмыс персоналының және жалпы бүкіл кәсіпорынның қауіпсіздік деңгейін арттыру, сондай-ақ медициналық тексеру рәсімінің тиімділігін арттыру мақсатында «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС-да және «АлЭС» АҚ ЖЭО-3-те «медициналық тексерудің автоматтандырылған жүйесінің пилотын ендіру» іс-шарасы ұйымдастырылды.

Аппараттық-бағдарламалық қамтамасыз етудің екі кешені орнатылып, тестілеу өткізілді.

«ЭНЕРГИЯ ТИМДІЛІГІ» АСПЕКТІСІ

Энергия

Компанияның энергетикалық саясатының басымдығы энергия ресурстарын тұтынуды азайтуға және қоршаған ортаға әсер ету деңгейін қысқартуға ықпал ететін энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру бағыты болып табылады.

Компанияның корпоративтік орталығы «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша энергия тұтыну және энергия тиімділігінің негізгі көрсеткіштерінің деректерін жинақтап, талдайды, өткен кезеңдермен салыстырады, жақсарту үшін мүмкіндіктерді айқындайды.

Компанияның энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы қызметі ISO 50001 «Энергетикалық менеджмент жүйесі» халықаралық стандартының әдістемесіне негізделеді.

Компанияда 2015–2025 жылдарға арналған Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру бағдарламасы жұмыс істейді. Бағдарлама энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы қызметті жоспарлау және жүзеге асыруда негізгі құжат болып табылады.

Аталған бағдарламаның мақсаты отын-энергетикалық ресурстарды ұтымды және экономикалық тұрғыдан орынды пайдалану бойынша шаралар әзірлеу болып табылады.

Бағдарлама бойынша күтілетін нәтиже ЕТУ-лардың жалпы тауарлық өнімінің энергия сыйымдылығын 2014 жылғы негізгі көрсеткішке қарағанда 2025 жылы 10,5%-ға төмендету болып табылады.

Бағдарламаның негізгі құралдары:

- ЕТУ үшін энергия үнемдеудің және энергетикалық тиімділікті арттырудың мақсатты индикаторлары мен көрсеткіштерін анықтау;
- энергия тиімділігінің негізгі көрсеткіштерін есептеудің әзірленген әдістемесіне сәйкес энергия-экономикалық

талдау жүргізу арқылы берілген көрсеткіштерге қол жеткізуге тұрақты мониторинг және бақылау жүргізу;

- ЕТУ-да энергия менеджменті жүйесін әзірлеу, енгізу, сондай-ақ жетілдіру;
- ЕТУ-ларда энергия үнемдеу және энергетикалық тиімділікті арттыру бойынша бекітілген іс-шаралар жоспарына сәйкес энергия үнемдеу және энергетикалық тиімділікті арттыру бойынша ұйымдастыру-техникалық іс-шараларды іске асыру;
- ЕТУ-да энергия үнемдеу және энергетикалық тиімділікті арттыру бойынша типтік іс-шараларды іске асыру;
- энергетикалық ресурстарды тұтынуды автоматтандырылған есепке алудың интеграцияланған жүйесін қалыптастыру.

Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру бойынша жүргізілетін жұмыс шеңберінде өткен жылы отын-энергетикалық ресурстарды тұтынуды төмендетуге бағытталған 62 іс-шара орындалды, бұл «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша 406 мың тонна шартты отынды үнемдеуге мүмкіндік берді.

Ұйым ішінде энергия тұтыну

Қаралып отырған 2018–2020 жылдар кезеңінде энергияны жалпы тұтынудың 2014 жылғы базалық көлемге қарағанда (17,7 млн ГДж) тұрақты төмендеу серпіні бар.

Есепті жылы 13,9 млн ГДж энергия тұтынылды, оның ішінде жаңартылатын энергия көздерінен 2,6 млн ГДж. Тұтастай алғанда жылдар бойынша ЖЭК-тен энергия тұтынудың ұлғаюының оң серпіні байқалады, бұл елдегі электр энергиясы өндірісіндегі ЖЭК үлесінің ұлғаюына байланысты.

2020 жылдың қорытындысы бойынша отын (көмір және газ) тұтыну көлемінің өсуі ЕГРЭС-1-де электр энергиясын өндірудің ұлғаюына және АлЭС-те жылу өндірудің ұлғаюына байланысты болды.

Ұйым ішінде отынды тұтыну (көмір мен газ)

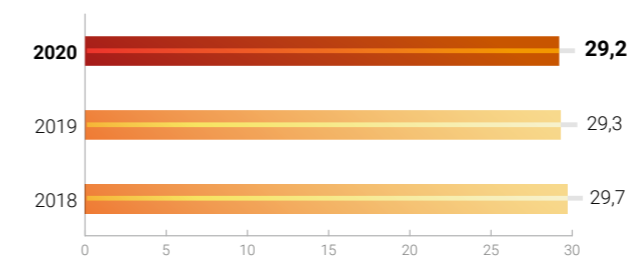
Ұйым ішінде тұтыну	2018 ж.	2019 ж.	2020 ж.
Отынды жалпы тұтыну, млн ГДж, о.і.:	310,5	291,2	306,3
көмір	298,1	279,9	291,8
газ	10,0	9,2	12,0
мазут	1,2	0,8	0,9
бензин	0,2	0,2	0,2
дизель	1,2	1,2	1,2
Электр энергиясын жалпы тұтыну, млн ГДж	11,8	11,3	11,5
о.і. ЖЭК-тен	1,0	1,3	2,6
Жылу энергиясын жалпы тұтыну, млн ГДж	2,7	2,6	2,4
о.і. ЖЭК-тен	–	–	–
Энергияны жалпы тұтыну, млн ГДж	14,5	14,0	13,9
о.і. ЖЭК-тен	1,0	1,3	2,6

Энергия сыйымдылық

Осы көрсеткіште ұйым ішіндегі отын-энергетикалық ресурстарды тұтыну көлемі, сондай-ақ өндірілген электр және жылу энергиясының, жеткізілген электр энергиясының, өндірілген көмірдің көлемі пайдаланылды.

2020 жылдың қорытындысы бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша жалпы тауарлық өнімнің энергия сыйымдылығы 29,2 ш.о.т./млн теңгені құрады және өткен жылдың көрсеткішіне қарағанда төмендеді.

Энергия сыйымдылық, млн теңге

Энергия тұтынуды азайту

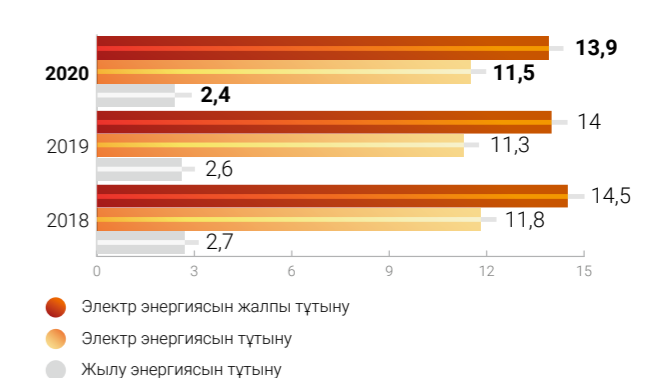
Электр энергиясын тұтыну базалық жылға қарағанда төмендеді (14,0 млн ГДж), өткен жылға қарағанда аздап өсті және 11,5 млн ГДж құрады.

Жылу энергиясын тұтыну базалық жылға қарағанда да (3,7 млн ГДж), сондай-ақ өткен жылға қарағанда да төмендеді және 2,4 млн ГДж құрады.

Тұтастай алғанда жылдар бойынша 2014 жылғы базалық (17,7 млн ГДж) көлемге қарағанда энергияны жалпы тұтынудың төмендеу үрдісі байқалады.

Энергияны жалпы тұтынудың төмендеуі оның өз қажеттіліктеріне арналған шығындарын оңтайландыруға байланысты.

Энергияны жалпы тұтыну, млн ГДж

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Компания қызметіне қаржы-экономикалық шолу

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

ОРНЫҚТЫ ДАМУ

Қосымшалар

«ПАЙДАЛАНЫЛҒАН МАТЕРИАЛДАР» АСПЕКТІСІ

«Самұрық-Энерго» АҚ өнімі – бұл жылу және электр энергиясы, сондай-ақ энергетикалық көмір.

Осы саланы реттеуді мемлекеттік орган атынан Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитеті жүзеге асырады.

Электр және жылу энергиясы отынның қазбалы түрлерін қолдану арқылы өндірілді. Көмірді, газды және мазутты жағу кезінде пайда болатын химиялық реакция-

лар тиісті бақылау болмаған жағдайда қоршаған табиғи ортаның қажетті сапасының жоғалуына әкелуі мүмкін бірқатар заттардың табиғи түзілуіне әкеледі. Мұндай бақылау үшін Қазақстанда табиғатты қорғау және табиғи ресурстар құқығы түріндегі мемлекеттік реттеу жүйесі жұмыс істейді (толығырақ «Экологиялық санат» бөлімінде).

Компания шығарылатын өнімге қатысты жарнама мен ілгерілетуді қоса алғанда, ешқандай маркетингтік коммуникацияларды жүзеге асырмайды.

Өнім өндіру кезінде біздің кәсіпорындарда қолданылатын материалдар тізбесі

Электр энергиясын өндірген кезде:	Өлшем бірлігі	Жұмсалған материалдар		
		Көлемі		
		2018 ж.	2019 ж.	2020 ж.
Көмір	тонна	17 619 007	16 565 570	16 652 949
Мазут	тонна	15 010	15 746	19 925
Газ	мың м³	35 928	38 472	46 370

Жылу энергиясын өндірген кезде:	Өлшем бірлігі	Жұмсалған материалдар		
		Көлемі		
		2018 ж.	2019 ж.	2020 ж.
Көмір	тонна	839 883	764 291	1 446 269
Мазут	тонна	14 031	2 358	1740
Газ	мың м³	251 620	226 580	284 914

Өнімнің екі түрін өндіру кезінде қосалқы қажеттіліктерге:	Өлшем бірлігі	Жұмсалған материалдар		
		Көлемі		
		2018 ж.	2019 ж.	2020 ж.
Бензин	тонна	3 588	3 570	3 656
ДО	тонна	25 210	28 586	34 662

«Самұрық-Энерго» АҚ өнімі – бұл жылу және электр энергиясы, сондай-ақ энергетикалық көмір, тиісінше,

экологиялық таңбалау және буып-түю туралы талаптар шығарылатын өнім түрлеріне қолданылмайды.

«КОМПАНИЯНЫҢ АҚПАРАТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ» АСПЕКТІСІ

Стейкхолдерлермен өзара іс-қимылдың тиімділігін арттыру аясында «Самұрық-Энерго» АҚ-да корпоративтік коммуникацияларға бірыңғай тәсілдемені көздейтін, мақсатты аудиторияны, коммуникациялар қағидаттарын, медиа-жоспарлауды, дағдарысқа қарсы ден қоюды, компанияның ішкі және сыртқы PR құралдарын және сыртқы жайғастыруды айқындайтын Коммуникациялық стратегия жұмыс істейді.

Коммуникациялық стратегияның миссиясы:

Мақсатты аудиторияларға қызмет нәтижелері туралы толық, барынша ашық және жедел ақпаратты ұсына отырып, Компанияның оң имиджін қамтамасыз ету.

Коммуникациялық стратегияның пайымы:

Компанияны Қазақстанның энергетикалық саласын дамыту мәселелері бойынша қоғамдық пікір мен ықпалдың көшбасшылары қатарына шығаруға қабілетті тиімді құрылған коммуникация арналары.

Бұдан басқа, Компанияда ақпаратты ашу қағидаттарын, тәртібін, мерзімдерін, тізбесі мен тәсілдерін, ақпарат түрлерін, мүдделі тараптармен, оның ішінде акционерлермен және инвесторлармен өзара іс-қимылды, ақпа-

ратты қорғау жөніндегі шараларды, ашылатын ақпараттың мониторингі мен сапасын бақылауды айқындайтын Ақпараттық саясат қолданылады.

Ақпараттық қауіпсіздіктің негізгі мақсаты – «Самұрық-Энерго» АҚ-ның деректері мен ақпаратын, сондай-ақ оны қолдайтын инфрақұрылымды кез келген кездейсоқ немесе зиянды әсерлерден қорғау. Кез келген хакерлік шабуыл деректер мен ақпаратқа, оның иелеріне немесе қолдау инфрақұрылымына зиян келтіреді. Компанияның ақпараттық қауіпсіздік саясатында, мониторинг пен бақылауда, осындай әсерлерді болжау мен алдын алуда, сондай-ақ оларды іске асырудан болатын зиянды азайтуда анықталған ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету міндеттері.

2020 жылы құпия ақпараттың жария болуына жол берілген жоқ. Дербес компьютерлерде пайдаланушылардың іс-қимылдарының мониторингі «Самұрық-Энерго» АҚ-ның ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі ішкі нормативтік құжаттамасының бұзушылықтарының өткен жылдармен салыстырғанда едәуір төмендегенін көрсетті.

2017 жылы трансформациялау бағдарламасы шеңберінде «Басқару жүйесін енгізу және ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету» жобасы басталды.

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Компания қызметіне қаржы-экономикалық шолу

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

ОРНЫҚТЫ ДАМУ

Қосымшалар

«ЭКОЛОГИЯЛЫҚ» САНАТ

«ТАЛАПТАРҒА СӘЙКЕСТІК» АСПЕКТІСІ

Маңызды тақырыпты және оның шекараларын түсіндіру

Қазақстандағы ең ірі электр энергетикалық холдинг бола отырып, «Самұрық-Энерго» АҚ компанияның тұрақты дамуындағы экологиялық аспектінің маңыздылығын түсінеді. Қоршаған ортаны қорғау және ресурстарды ұтымды пайдалану Компания мен оның еншілес және бағынысты ұйымдарының қызметінде маңызды рөл атқарады.

ҚР Экологиялық кодексі негізінде «Самұрық-Энерго» АҚ-ның еншілес компанияларының негізгі өндірістік қызметі арнайы табиғат пайдалану ретінде жіктеледі және тиісті талаптар мен нормативтермен реттеледі. Осылайша, «Самұрық-Энерго» АҚ-ның әрбір еншілес және бағынысты компаниясы алынған экологиялық рұқсат пен табиғатты пайдаланудың басқа да арнайы шарттары шеңберінде қоршаған табиғи ортаға өзінің әсері үшін жауапты болады.

ҚР экологиялық заңнамасы табиғат пайдаланушыларды экономикалық ынталандырушы тетіктерді пайдалана отырып, қоршаған ортаға әсерін төмендетуге ынталандырады. Мәселен, 02.01.2021 жылы Қазақстан Республикасының жаңа экологиялық кодексі бекітілді, онда «ластаушы төлейді» қағидаты қайта қаралды және айтарлықтай күшейтілді.

Әрине, қоршаған ортаны қорғау бағытында біз бірінші кезекте Қазақстанда қолданылатын заңнамалық талаптар мен нормаларды ұстанамыз, бірақ бұл ретте бірқатар энергия үнемдеу, материал үнемдеу және табиғат қорғау іс-шараларын дәйекті іске асыра отырып, дамыған елдердің неғұрлым қатаң нормативтеріне сәйкес келуге ұмтыламыз.

Басқарушылық тәсіл

Қолда бар тәжірибені және қолданылатын технологиялардың ерекшелігін, отынның қолжетімді түрлерін, климатымыздың ерекшеліктерін, сондай-ақ орнықты даму тұжырымдамасына тән бірқатар басқа да ынталандырушы, кейде тежеуші факторларды ескере отырып, біз Компанияның Даму стратегиясының бір бөлігі болып табылатын кешенді ұзақ мерзімді бағдарлама ретінде экологиялық саясатты әзірледік.

Кешенді өндірістік қауіпсіздіктің бір бөлігі саналатын экологиялық қауіпсіздікті басқару үшін «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында корпоративтік басқару жүйесінің құрамдас бөлігі және қаржылық емес тәуекелдерді басқару жүйесінің маңызды бөлігі болып табылатын экологиялық менеджмент жүйесі (ЭМЖ) құрылды. «Самұрық-Энерго» АҚ-дағы ЭМЖ тәуелсіз консультанттарды тарта отырып, үздік әлемдік практикаларға сәйкестік деңгейіне қарай тұрақты түрде бағаланып отырады және біртіндеп жетілдірілу үстінде. Қоғамның өндірістік қызметті жүзеге асыратын барлық ЕТҰ-ларында ISO 14001 «Экологиялық менеджмент» стандарты енгізілді.

Бекітілген Ұзақ мерзімді стратегияға сәйкес Компания қолданыстағы технологияларды жаңғырту және жаңартылатын энергия көздерін пайдалану арқылы өндірістік қызметтің қоршаған ортаға әсерін қысқартуға қол жеткізуді жоспарлап отыр.

Профилактикалық шаралар ретінде өндірістік экологиялық бақылау арқылы өндірістік процестердің тиімділігіне тұрақты экологиялық бағалау жүргізіледі. Бақылау қоршаған ортаға эмиссиялар деңгейін, зиянды өндірістік факторларды өлшеуге және есептеуге негізделген. Қоршаған ортаның өндірістік мониторингі Қазақстан Республикасының Техникалық реттеу саласындағы заңнамасында белгіленген тәртіппен аккредиттелген тәуелсіз зертханаларды тарта отырып жүргізіледі. Атмосфералық ауа, жерүсті және жерасты сулары, топырақ өндірістік мониторинг нысаны болып табылады.

Сонымен қатар, апатты жағдайларда ҚР заңнамасының талаптарына сәйкес міндетті экологиялық сақтандыру және жою қорларының болуы қарастырылған.

Басқарушылық тәсілді бағалау

Жаңа технологияларға ерекше көңіл бөлінеді: ЖЭК дамыту, мазутсыз тұтану және басқа да энергия тиімді технологиялар.

2013 жылдан бастап Қоғам ЖЭК және СЭС секторында бірнеше инвестициялық жобаларды табысты іске асырды: қуаты 300 МВт «Мойнақ СЭС» АҚ, қуаты 45 МВт Бірінші жел электр станциясы, 2 МВт күн электр станциясы, қуаты 126 МВт дейін ұлғайтылған «Шардара СЭС» АҚ-ны жаңғырту.

Қазақстандағы көмірдің ауқымды қорын және оның баға түріндегі тартымдылығын ескере отырып, оның экологиялық сипаттамаларын жақсарту бағытындағы инновациялық технологияларды дамытуды қолдау орынды. Осы мақсатта қоғам «Назарбаев Университеті» ДБҰ-мен ынтымақтастықта «Таза көмір технологиялары» ғылыми зертханасын құрды.

Бұдан басқа, Компания табиғатты қорғау іс-шараларының кешенді бағдарламасын іске асыруда, бұл бағдарлама 2020 жылдың қорытындысы бойынша мынадай нәтижелерді көрсетті:

- қоршаған ортаға зиян келтіретін авариялық жағдайлардың болмауы;
- ЖЭК және СЭС-те «таза энергия» өндіру үлесі – компаниялар тобының жалпы өндіру көлемінің 8,7%;
- компаниялар тобы бойынша 2019 жылмен салыстырғанда 1 кВт*с өнімге ластаушы заттардың меншікті шығарындысы 3,8%-ға қысқарды. 3 жыл ішінде (2018–2020) азот тотығының меншікті шығарындыларының 4%-ға және шаңның 1,5%-ға төмендеуінің оң динамикасы байқалады.

- Отын генерациясы секторы бойынша 3 жыл ішінде (2018–2020) КҚТ түзілуінің үлестік көрсеткіші шамамен 10%-ға қысқарды.

2020 жылдың қорытындылары бойынша «Самұрық-Энерго» тобының кәсіпорындарына міндетті экологиялық аудит заңнамада қоршаған ортаға едәуір залал келтіретін белгіленген негіздердің болмауына, шаруашылық және өзге де қызметтің экологиялық қауіпті түрлерін жүзеге асыратын табиғатты пайдаланушы заңды тұлғалардың қайта ұйымдастырылуы немесе банкроттығы болуына байланысты жүргізілмеген.

Қоршаған ортаға келтірілетін залалдың алдын алу үшін заңнамада инспекторлық экологиялық тексерулер көзделген, олардың нәтижелері бойынша заңнама талаптарын бұзғаны үшін айыппұлдар қойылуы мүмкін. 2020 жылы 5 инспекторлық тексеру жүргізілді – «ГРЭС-1» ЖШС-да 2 рет, «ГРЭС-2» АҚ, «АлЭС» АҚ және «Богатырь Көмір» ЖШС нысандарында бір реттен. Кейбір заңнамалық актілер талаптарын бұзушылықтар анықталды, айыппұлдар сомасы 14,45 млн теңгені құрады. Барлық айыппұлдар толық төленді. Түзету шаралары орындалды.

Елеулі айыппұлдардың ақшалай мәні және экологиялық заңнама мен нормативтік талаптарды сақтамағаны үшін салынған қаржылық емес санкциялардың жалпы саны

Өлшем бірлігі	Сомасы			
	2018 ж.	2019 ж.	2020 ж.	
елеулі айыппұлдардың ақшалай сомасы	мың теңге	721,5	4 751	14 448
қаржылық емес санкцияларды қолдану жағдайларының саны	–	0	0	20
дауларды шешу тетіктері арқылы қозғалған істер	–	–	–	3

Тексеру материалдарын талдау заңнаманың бұзылуына негізгі жабдықтарда емес, көмекші процестерде, мысалы, ТТЦ-да, көмір қоймаларында, сондай-ақ шағын құрылыс операциялары кезінде жер қазу жұмыстары және тұтыну қалдықтарымен жұмыс істеу кезінде желілік персонал мәдениетінің төмендігінен жол берілетінін көрсетті.

2020 жылы қоршаған ортаны қорғау тақырыбында жеке және заңды тұлғалардың 3 өтініші тіркелді. Барлық жағдайлар шағымдармен жұмыс істеудің ішкі механизміне сәйкес қаралып, пысықталды.

Қоршаған ортаны қорғауға арналған жалпы шығыстар мен инвестициялар, түрлеріне қарай бөлінген

Компания табиғатты қорғау іс-шараларының мынадай аспектілерді қамтитын кешенді бағдарламасын іске асырады:

Өлшем бірлігі	Сомасы			
	2018 ж.	2019 ж.	2020 ж.	
қалдықтарды өңдеуге және шығарындыларды, төгінділерді тазартуға, сондай-ақ қоршаған ортаға келтірілген залалды жоюға байланысты шығындар	мың теңге	6 556 645	4 242 256	5 604 706
қоршаған ортаға және экологиялық менеджмент жүйесіне тигізетін әсерді болдырмаумен байланысты шығындар		72 616	373 908	286 567

- атмосфералық ауаны қорғау;
- парниктік газдарды азайту;
- күл үйінділерін қалпына келтіру;
- қалдықтарды басқару;
- су ресурстарын қорғау және ұтымды пайдалану;
- басқару жүйелері мен озық қауіпсіз технологияларды енгізу;
- ғылыми-зерттеу, іздестіру және басқа да жұмыстар;
- экологиялық оқыту және насихаттау.

Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес, «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында уәкілетті органмен келісілген қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспары бар, оны орындау арнайы табиғатты пайдаланудың міндетті шарты болып табылады.

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Компания қызметіне қаржы-экономикалық шолу

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

ОРНЫҚТЫ ДАМУ

Қосымшалар

«СУ ЖӘНЕ АҒЫНДЫ СУЛАР» АСПЕКТІСІ

Маңызды тақырыпты және оның шекараларын түсіндіру

Су – бірегей зат және жер бетіндегі барлық тіршіліктің ажырамас бөлігі. Сонымен қатар, су адам өміріне қажетті өнімдерді өндіруде көптеген технологиялық процестерде қолданылады.

Энергетика саласында да судың зор маңызы бар: «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында су гидро-және бу турбиналары үшін қозғаушы күш ретінде ғана емес, сонымен қатар су қоймаларын толықтыру және басқа технологиялық процестердегі шығындарды өтеу үшін, күл жағажайларын суару үшін, күл үйінділеріндегі су деңгейін ұстап тұру үшін, сондай-ақ қызметкерлердің коммуналдық-тұрмыстық мұқтаждықтары үшін де қолданылады.

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның су ресурстарын қорғау саласындағы негізгі мақсаттары мыналар болып табылады:

- тұщы суды тұтыну көлемінің төмендеуі;
- бірнеше рет және қайта пайдаланылатын су үлесінің ұлғаюуы;
- сарқынды суларды ағызу көлемін және сарқынды сулардағы зиянды заттардың шоғырлануын азайту.

«Самұрық-Энерго» АҚ портфелінде су электр станциялары мен жылу электр станцияларының бар екенін ескере отырып, сумен өзара іс-қимылды тиісінше суды пайдалану және суды тұтыну деп жіктейміз. Бұл ретте алынатын су көлемінің 98% СЭС-терде суды пайдалану санатына, ал 2% суды тұтынуға жатады. «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы су ресурстары тапшы өңірлерде суды тұтыну қызметін жүзеге асырмайды.

Басқарушылық тәсілмен суды табиғи ресурс ретінде пайдалану

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның компаниялар тобында суды пайдалану және суды тұтыну Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес реттеледі және бақылауға алынады. «Самұрық-Энерго» АҚ-ның еншілес компаниялары су жинауды уәкілетті мемлекеттік органдармен келісіліп әзірленген жобалар мен нормативтерге сәйкес өндірістік мұқтаждарға негізделген көлемде жүзеге асырады.

Осылайша, технологиялық қажеттіліктерге арналған судың негізгі көздері: Шарын өзені және Бестөбе су қоймасы (Мойнақ СЭС), Сырдария өзені мен Шардара су қоймасы (Шардара СЭС), Қ. Сәтпаев атындағы арна (Болат Нұржанов атындағы «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС, «Екібастұз ГРЭС-2 станциясы» АҚ), Шідерті арнасы («Екібастұз ГРЭС-2» АҚ) Үлкен Алматы көлі және Үлкен Алматы өзені бассейні (Каскад СЭС), Қапшағай су қоймасы (Қапшағай СЭС) болып табылады.

Суды үнемдеу мақсатында Екібастұз станцияларында толтырылатын салқындатқыш су қоймалары және

тура ағынды гидравликалық күл шығару жүйесі бар техникалық сумен жабдықтаудың айналымдық жүйелері, сондай-ақ Алматы станцияларындағы күл үйінділерінен сарқынды суларды қайтадан пайдалану және градирнялары бар айналымдық салқындату жүйелері қолданылады.

Суды ағызып жіберумен байланысты әсерді басқару

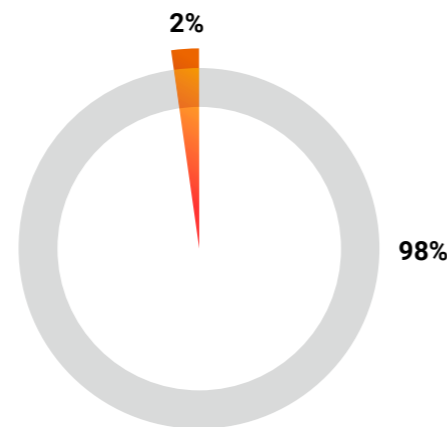
«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының өндірістік кәсіпорындарының ағынды суы өнеркәсіптік және шаруашылық-тұрмыстық ағынды сулардан тұрады. Ағынды сулардың негізгі көлемі өнеркәсіптік ағынды сулар болып табылады, олар табиғи объектілерге тасталмайды. Олар күл және қож қалдықтарын күл үйінділеріне шығару үшін гидрокөлік ретінде қолданылады.

Ағынды суларда ластаушы заттар құрамының рұқсат етілген нормативтері және олардың көлемі заңнамамен белгіленеді. Ағызылғанға дейін ағынды сулар бекітілген санитарлық-гигиеналық нормаларға сәйкес тиісті тазартудан өткізіледі.

Сонымен қатар, жер үсті сулары ортасына, сарқынды суларға бақылау, бақылау ұңғымаларының желісі арқылы судың және жер асты суларының температуралық режимінің өзгеру процестеріне мониторинг, ТӨҚ жүйесінің жабдықтары мен құбырларына жөндеу тұрақты жүргізіледі.

Есепті кезеңде қоршаған табиғи ортаға залал келтірген майлардың, отынның, қалдықтардың, химиялық реагенттердің, өзге де заттардың авариялық төгінділері мен төгілуі тіркелген жоқ.

Суды жинау

- Суды пайдалану (СЭС), мың м³
- Суды тұтыну, мың м³

БАСҚАРУШЫЛЫҚ ТӘСІЛДІ БАҒАЛАУ

Тақырыптық ашу:

	Барлық аудандар, мегалитрлер			Су тапшылығы бар аудандар	
	2018	2019	2020		
СУ ЖИНАУ					
Су көздерінен жиналатын су көлемі					
жерүсті су объектілерінен (барлығы)	10 498 150	11 924 598	10 473 288	жоқ	
тұщы су (жалпы еріген қатты заттардың ≤1,000 мг/л)	10 498 150	11 924 598	10 473 288	жоқ	
басқа су (жалпы еріген қатты заттардың >1,000 мг/л)	0	0	0	жоқ	
жерасты көздерінен (барлығы)	7 341	6 630	6 061	жоқ	
тұщы су (жалпы еріген қатты заттардың ≤1,000 мг/л)	0	0	0	жоқ	
басқа су (жалпы еріген қатты заттардың >1,000 мг/л)	7 341	6 630	6 061	жоқ	
теңіз суы (барлығы)	0	0	0	жоқ	
тұщы су (жалпы еріген қатты заттардың ≤1,000 мг/л)	0	0	0	жоқ	
басқа су (жалпы еріген қатты заттардың >1,000 мг/л)	0	0	0	жоқ	
жер қабатының суы (барлығы)	0	0	0	жоқ	
тұщы су (жалпы еріген қатты заттардың ≤1,000 мг/л)	0	0	0	жоқ	
басқа су (жалпы еріген қатты заттардың >1,000 мг/л)	0	0	0	жоқ	
сумен жабдықтаудың муниципалды және басқа жүйелерінен	40 577	44 917	36 227	жоқ	
тұщы су (жалпы еріген қатты заттардың ≤1,000 мг/л)	40 577	44 917	36 227	жоқ	
басқа су (>1,000 мг/л жалпы еріген қатты заттардың)	0	0	0	жоқ	
Сумен жабдықтаудың муниципалды және басқа жүйелерінен жиналған судың жалпы көлемі:					
Жерүсті	40 577	44 917	36 227	жоқ	
Жерасты	0	0	0	жоқ	
Теңіз	0	0	0	жоқ	
Жер қабатынан	0	0	0	жоқ	
Жиналатын судың жалпы көлемі	10 546 314	11 976 439	10 515 575	жоқ	
ТӨГІНДІ					
Түрлері бойынша төгінділер					
Жерүсті	77 001,4	73 751,3	75 313	жоқ	
Жерасты	0	0	0	жоқ	
Теңіз	0	0	0	жоқ	
Сумен жабдықтаудың муниципалды және басқа жүйелері (барлығы)	0	0	0	жоқ	
Басқа ұйымдарға пайдалануға берілген ағынды сулардың көлемі	0	0	0	жоқ	
Жалпы төгінді	77 001,4	73 751,3	75 313	жоқ	
Тазарту деңгейі бойынша ағынды сулар					
Тазартылмаған				жоқ	
р/х талап етілгенге дейін	Тазалау қажетті деңгей			жоқ	
к/б талап етілгенге дейін	Тазалау қажетті деңгей			жоқ	
басқа	ПДС нормативтері	77 001,4	73 751,3	75 313	жоқ

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Компания қызметіне қаржы-экономикалық шолу

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

ОРНЫҚТЫ ДАМУ

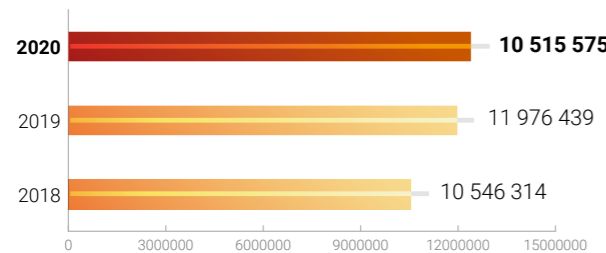
Қосымшалар

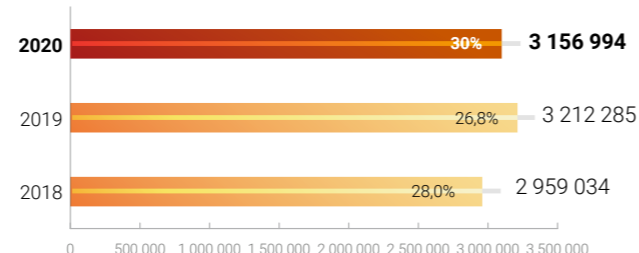
	Барлық аудандар, мегалитрлер			Су тапшылығы бар аудандар
	2018	2019	2020	
СУДЫ ТҰТЫНУ				
Суды тұтынудың жалпы көлемі	201 229	198 438	197 838	жоқ
СУДЫ ПАЙДАЛАНУ				
Суды пайдаланудың жалпы көлемі	10 345 085	11 778 000	10 317 737	жоқ
ӨНДІРІСТІҢ СУ ТИІМДІЛІГІ				
	Барлық аудандар, м³/кВт*с			
Шығарылатын өнімнің бір бірлігіне жұмсалатын су көлемі	0,333	0,396	0,335	жоқ

Есепті кезеңдегі бірнеше рет пайдаланылатын және қайта пайдаланылатын судың үлесі және жалпы көлемі:

Жалпы жинап алынатын су көлемі, мың м³

Бірнеше рет және қайта пайдаланылатын су көлемі, мың м³

«БИОАЛУАНТҮРЛІЛІК» АСПЕКТІСІ

Маңызды тақырыпты және оның шектерін түсіндіру

«Самұрық-Энерго» АҚ өз портфелінде СЭС, ЖЭС және АЭК нысандарының болуына байланысты «Биоалуантүрлілік» аспектісін маңызды деп бағалайды. Алайда, біз «Самұрық-Энерго» АҚ-ның отын станциялары мен «Богатырь Көмір» ЖШС-ның көмір кесіктері жабайы өсімдіктер мен жануарлар дүниесіне тікелей жағымсыз әсер етпейді деп санаймыз, өйткені олар елді мекендердің шетінде немесе өнеркәсіптік аумақтарда орналасқан, сондай-ақ осы өндірістік нысандарды жобалау кезінде табиғат қорғау шешімдері ретінде құрылыс аудандарында биоалуантүрлілік жұтаңдығы ескерілгенін назарға аламыз.

Осылайша, «Самұрық-Энерго» АҚ еншілес компанияларының қызметі орнитофаунаға, ихтиофаунаға және басқа да тұщы су экожүйелеріне, сондай-ақ «Шардара СЭС» АҚ, «Мойнақ СЭС» АҚ, СЭС каскады, Қапшағай СЭС, сондай-ақ «БЖЭС» ЖШС және «АЖК» АҚ ықпал ету аймақтары шегіндегі жағалау аймақтарының флорасы мен фаунасына теріс әсер етуі мүмкін.

Басқарушылық тәсіл

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында биоалуантүрлілікке тиер әсерді азайту мақсатында қоршаған ортаға, оның ішінде өсімдіктер мен жануарлар әлеміне әсер етуді бағалау жүргізіледі. ҚОӘБ рәсімі Қазақстан Республикасының заңнамасымен реттеледі. Кәсіпорындарды одан әрі пайдалану процесінде өсімдік және жануарлар дүниесіне әсер ету мониторингі де регламенттелген.

Басқарушылық тәсілді бағалау

«БЖЭС» ЖШС жел паркін жобалау кезеңінде жел энергетикалық қондырғылардың қоршаған ортаға әсерін азайту қарастырылған – жарықтық ластану тірі тіршілік биоритмдерінің бұзылуына әкеп соқтыратынын ескере отырып, түнгі уақытта тек габариттік оттарды пайдалану көзделіп, ЖЭҚ-ты жарықтандыру барынша азайтылады.

«АЖК» АҚ-ның ӘЖ-де құстардың электр тоғымен зақымдануынан қаза болуы жағдайларын азайту үшін

оқшауланған сымдармен (ОСЖ) жабдықталған желілерді қайта жаңарту жүргізілуде.

Гидротурбиналардағы балықтардың өлімін азайту мақсатында барлық СЭС балық қорғау құрылғыларымен жабдықталған. Сондай-ақ, Қазақ балық шаруашылығы ғылыми-зерттеу институтының ұсынысы бойынша, балықты қорғау шарасы ретінде турбиналық су таратқыштар алдындағы су жинағышқа жақын жерде тәуліктің қараңғы уақытында су бетін прожекторлармен жарықтандыру жүзеге асырылады – осылайша жарық сәулелері балықтарды үркітеді. Балықтардың еркін қозғалуы үшін бос су төгуге арналған құрылғылармен (БСТ) жабдықталған. Су және жер үсті (жағалау маңындағы) экожүйелерге әсерін төмендету үшін су электр станцияларының жұмыс режимі ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің Су ресурстары

жөніндегі комитетімен, әкімдіктермен, сондай-ақ ЕҚТА басшылығымен (мәселен, Мойнақ СЭС жағдайында) келісіледі.

Өсімдік және жануарлар әлеміне келетін әсерді мониторингілеу үшін СЭС пен ЖЭС-терде визуалды далалық бақылау жүргізіледі.

Қорғалатын немесе қалпына келтірілген мекендер

2020 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ қандай да бір арнайы санитарлық немесе экологиялық режим сақталған немесе ерекше қорғалатын табиғи аумақ мәртебесі бар өңірлерде өндірістік қызметін жүргізбеді.

Қорғалатын аймаққа немесе қорғалатын аймақтың шекарасынан тыс биологиялық әртүрлілік құндылығы жоғары ауданға қатысты ереже

Операция түрі

«БЖЭС» ЖШС (Ақмола обл., Ерейментау қ.)

45 км қашықтықта Бұйратау мемлекеттік ұлттық табиғи паркі орналасқан

Электр энергиясын өндіру

Қорғалатын аумақтың немесе қорғалатын аумақтан тыс биологиялық әртүрліліктің құндылығы жоғары аймақтың белгісімен сипатталатын биоәртүрлілік мәні

Аумақты бақылау мәртебесі/санаты

Ерейментау тауларында Қазақстанның Қызыл кітабына енгізілген құстардың 2 түрі (ақиық және дала қыраны) мекендейді. Алайда, құстардың жиналуы жолдар мен темір жол бойындағы төменгі және ағаш отырғызуларда байқалды, олар өз кезегінде ЖЭС-те орнатылған ЖЭҚ-дан тыс орналасқан. Нысанды пайдалануға берген сәттен бастап құстардың ЖЭҚ қалақтарымен соқтығысу жағдайлары тіркелген жоқ.

Табиғи парк

«Мойнақ СЭС» АҚ (Алматы облысы)

Мойнақ СЭС-тен шамамен 55 км қашықтықта Шарын өзенінің ағысымен төмен қарай Шарын ұлттық паркі орналасқан

Электр энергиясын өндіру

«Мойнақ СЭС» АҚ Қазақстандағы БҰҰДБ сарапшыларымен Шарын өзенінің ағысынан төмен орналасқан ежелгі шаған тоғайын сақтау жобасы бойынша бірлесе жұмыс істейді

Табиғи парк

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Компания қызметіне қаржы-экономикалық шолу

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

ОРНЫҚТЫ ДАМУ

Қосымшалар

«ШЫҒАРЫНДЫЛАР» АСПЕКТІСІ

Маңызды тақырыпты және оның шектерін түсіндіру

«Самұрық-Энерго» АҚ үшін өзінің ЖЭС нысандарының өндірістік қызметінен атмосфералық ауаға әсер ету аспектісі басқа экологиялық аспектілермен салыстырғанда анағұрлым маңызды болып табылады. Бұл қисынды да, өйткені Қоғамның компаниялар тобында электр энергиясының басым бөлігі (2020 жылы – 91,3%) қазбалы отын түрлерін пайдалану арқылы өндіріледі, соның нәтижесінде атмосфералық ауаны ластайтын түтін газдары түзіледі. Сонымен қатар, отынды жағу кезінде пайда болатын химиялық реакциялар нәтижесінде климаттың өзгеруіне әсер ететін парниктік газдар ауаға енеді.

Парниктік газдар шығарындыларын азайтуға қатысты басқарушылық тәсіл

Қазақстан 2015 жылы Париж келісімін ратификациялады, сол арқылы климаттың өзгеруіне қарсы жалпы әлемдік күреске өзінің бейілділігін растады. «Самұрық-Энерго» АҚ Климаттық проблемаға да байыпты қарайды: процестер мен өнімдердің көміртекті сыйымдылығын төмендету жөніндегі негізгі бағыттар мен мақсаттар қоғамның ұзақ мерзімді Даму Стратегиясында және экологиялық саясатында көрсетілген. Компанияның стратегиялық мақсаттарына ЖЭК пен СЭС-ті дамыту жатады, барлық жерде энергия менеджмент жүйелері енгізілген, энергия тиімділігі мен энергия үнемдеуді арттыру бойынша ауқымды бағдарламалар әзірленген.

ЖЭК-ті қолдау аясында «Самұрық-Энерго» АҚ тобының шартты тұтынушылары 2020 жылы 765 млн кВт*с «жасыл» энергияны сатып алды. Топ бойынша ЖЭК электр энергиясын сатып алуға жұмсалған шығыстар шамамен 28 млрд

теңгені құрады, бұл 2019 жылдың көлемінен екі есе артық (378 млн кВт*с).

Бұдан басқа, «Самұрық-Энерго» АҚ-ның «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС, «Екібастұз ГРЭС-2 станциясы» АҚ, «АлЭС» АҚ және «Богатырь Көмір» ЖШС сияқты ЕТҰ-лары квоталанатын қондырғылар болып табылады және ПГ шығарындыларына квоталар саудасының ұлттық жүйесі шеңберінде ПГ шығарындыларын азайтуға қатысты міндеттемелері бар.

Маңызды ластаушы заттардың шығарындыларына қатысты басқарушылық тәсіл

I санаттағы отын станциялары Қоғамдағы ластаушы заттар шығарындыларының негізгі көздері болып табылады. Азот тотықтары, күкірт тотықтары, көміртегі тотығы, шаң (күл) ЖЭС-ке тән маркерлік ластаушы заттар болып табылады.

Станцияларды жобалау кезінде қабылданған экологиялық шешімдердің тиімділігі мен дұрыстығын оларды пайдаланған жылдар нәтижесі растап отыр. Ұлттық маңызы бар Екібастұз станцияларының орнын таңдау кездейсоқ болған жоқ – отын көзіне жақындық қамтамасыз етілді, әрі көмір тасымалдауынан болатын жағымсыз әсерді азайтады, түтін құбырларының биіктігіне, желдің рельефі мен бағытын ескере отырып орналасуына, тұрғын аудандардан қашық орналасуына байланысты ластаушы заттардың таралуының оңтайлы жағдайлары қамтамасыз етілді.

Қалалық агломерацияда орналасқан Алматы станцияларында жұртшылық пен уәкілетті органдардың пікірін ескере отырып, қазірдің өзінде газға ауыстырылған ЖЭО-

1 және БЖК-ға қосымша ЖЭО-2, 3 нысандарын газдандыру жоспарлануда.

Атмосфералық ауаға эмиссия экологиялық заңнамамен қатаң реттеледі. ЛЗ шығарындылары уәкілетті мемлекеттік органдармен келісіліп әзірленген және арнайы рұқсат беру құжаттарында регламенттелген жобалар мен нормативтерге сәйкес өндірістік процестермен негізделген көлемде жүргізіледі.

Күл шығарындыларын барынша азайту үшін күлтұтқыш технологиялар қолданылады – Екібастұз ГРЭС-інде – бұл электр сүзгіштер, ал Алматы ЖЭО-да жаңа буынның эмульгаторлары. Азот тотықтарының түзілуін басу үшін төмен эмиссиялық қыздырғыштар қолданылады, Жоғары қысымды жылытқыштар мен турбина буының 4-ші іріктеуінен қуат алатын турбо-қоректік сорғыларды қолдану арқасында режимдер реттеледі.

Шекті жол берілетін шығарындылар нормативтерінің сақталуына тұрақты өндірістік экологиялық бақылау және бақылаушы орган алдында тұрақты есептілік жүргізіледі.

Басқарушылық тәсілді бағалау

2020 жылдың қорытындысы бойынша топтың жаңартылатын энергия көздері (ЖЭК, ЖЭС, КЭС, шағын СЭС) объектілеріндегі электр энергиясын өндіру көлемі шамамен 336 млн кВт*с құрады, осылайша ЖЭК нарығындағы «Самұрық-Энерго» АҚ үлесі шамамен 10%-ды құрады.

Парниктік газдардың тікелей шығарындылары

	Өлшем бірлігі	көлемі		
		2018 ж.	2019 ж.	2020 ж.
көміртегінің қос тотығы	мың тонна	33 744	31 593	27 373,5
метан		351,98	353,850	341,6
азот тотығы		0,293	0,275	0,296

Әдістемелер: парниктік газдарды ұлттық түгендеудің басшылық қағидаттары, МГЭИК, 2006; жылу электр станциялары мен қазандықтардан парниктік газдардың шығарындыларын есептеу жөніндегі ТМ, Астана, 2010, ҚР ҚОҚМ 05.11.2010 ж № 280-ө бұйрығына 9-қосымша.

Қазақстан Республикасының заңнамасы парниктік газдардың жанама шығарындыларын міндетті бағалауды

2020 жылы Шардара СЭС-ін толық жаңғырту бағдарламасы аяқталды – қайта жаңарту СЭС қуатын 100 МВт-тан 126 МВт-қа дейін арттырды, бұл «таза» энергия үлесінің қосымша өсуіне алып келеді.

2020 жылы Алматы ЖЭО-2 нысанын газдандыру туралы шешім қабылданды, бұл Оңтүстік мегаполистегі экологиялық жағдайды жақсартуға ықпал етеді. Сонымен қатар, белгіленген қуатты 450 МВт-қа дейін ұлғайта отырып, Алматы ЖЭО-3 қайта құру жобасын іске асыру жоспарлануда.

2020 жылдың қорытындысы бойынша компаниялар тобы бойынша мынадай нәтижелерге қол жеткізілді:

- қоршаған ортаға зиян келтіретін авариялық жағдайлардың болмауы;
- ЖЭК және СЭС-те «таза энергия» өндіру үлесі – компаниялар тобының жалпы өндіру көлемінің 8,7%;
- ШОУШ-ты төмендету есебінен 2019 жылмен салыстырғанда CO₂ меншікті шығарындысының төмендеуі;
- экологиялық көрсеткіштері «Самұрық-Энерго» тобының басқа көмір станцияларына қарағанда жақсы болатын ЖЭК және СЭС, газ ЖЭО-1, сондай-ақ ГРЭС-1 өндіру үлесінің ұлғаюына байланысты компаниялар тобы бойынша атмосфералық ауаға ластаушы заттардың үлестік шығарылымы (г/кВт*с) 2019 жылғы көрсеткішпен салыстырғанда 3,5%-ға қысқарды;
- компаниялар тобы бойынша SO₂ меншікті шығарындыларын (г/кВт*с) 6%-ға, NO – меншікті шығарындыларын 2019 жылғы ұқсас көрсеткіштермен салыстырғанда 3%-ға қысқарту.

талап етпейді, алайда парниктік газдар шығарындыларының көрсетілген көлемдері парниктік газдардың жалпы шығарындыларының 95%-ын, оның ішінде «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының жанама (Score 1 және 2) қамтиды деп пайымдаймыз, өйткені тікелей шығарындыларды есептеу кезінде ЕТҰ-ның меншікті энергетикалық мұқтаждары ескеріледі.

ОБЗ шығарындылары және өзге де шығарындылар

	Өлшем бірлігі	көлемі		
		2018	2019	2020
ОБЗ өндіру көлемі	–	–	–	–
ОБЗ импортының көлемі	–	–	–	–
ОБЗ экспортының көлемі	–	–	–	–
Тұрақты органикалық ластағыштар (ТОЛ)	–	–	–	–
ЖТҚ	тонна	297,2	261,6	261,4

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Компания қызметіне қаржы-экономикалық шолу

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

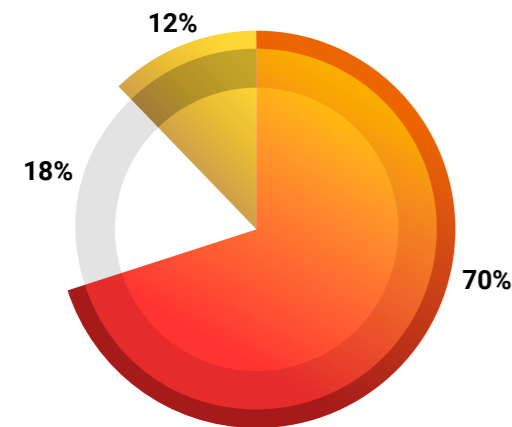
ОРНЫҚТЫ ДАМУ

Қосымшалар

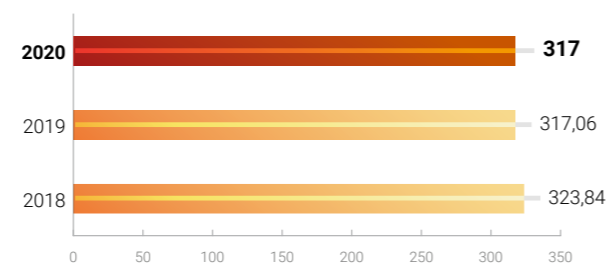
Компанияның жиынтық шығарындыларындағы ЕТУ үлесі «Генерация» секторы 2020 жыл

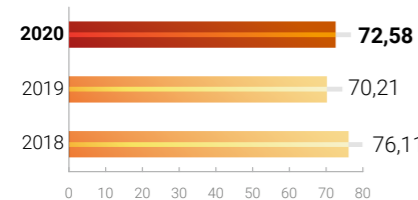
- «ГРЭС-1» ЖШС
- «ГРЭС-2» АҚ
- «АлЭС» АҚ

Ластағыш заттардың шығарындылары, мың тонна

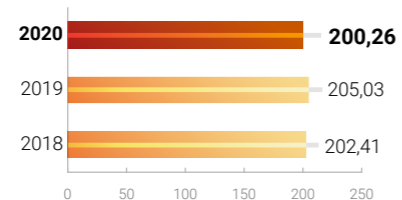
«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша жалпы шығарындылар көлемі

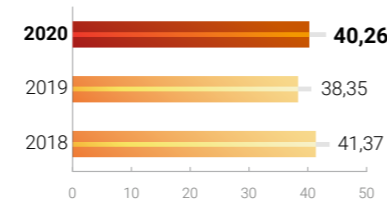
NOx

SO₂

Күл

«ҚАЛДЫҚТАР» АСПЕКТІСІ

Маңызды тақырыпты және оның шектерін түсіндіру

Өнім өндіру процесі қалдықтардың пайда болуымен байланысты болатындығы күмәнсіз, қалдықтармен жұмыс істеу кезінде «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының экологиялық, санитарлық-эпидемиологиялық талаптар мен қалдықтардың жекелеген түрлерімен жұмыс істеу саласындағы стандарттардың талаптарын сақтауға тырысады.

«Самұрық-Энерго» АҚ ірі кәсіпорындарының қызмет ерекшеліктерін ескере отырып, ауқымды өндіріс қалдықтарына ЖЭС-тегі күл-қож қалдықтары және «Богатырь Көмір» ЖШС-дағы көмір кесігіндегі аршу жыныстары жатады. Қалдықтардың бұл түрлері қауіпті емес және қалдықтардың жалпы көлемінің қомақты үлесін құрайды.

Қалдықтардың басқа түрлері тұтыну қалдықтары ретінде жіктеледі. Ол қалдықтарға қатысты бөлек жинау және одан әрі қайта өңдеуге немесе кәдеге жаратуға беру жөніндегі шаралар көзделген.

Басқарушылық тәсіл

Табиғатты қорғау заңнамасының талаптарына сәйкес Қазақстанда қалдықтарды орналастыру көлемі нормаланады. Тұтыну қалдықтарына қатысты арнайы жабдықталған орындарда бөлек жинау және уақытша сақтау жөніндегі талаптар қолданылады, сондай-ақ полигондарда көму үшін қолайсыз қалдықтардың түрлері айқындалған.

Осылайша, қайта пайдалануға және кейіннен заңды және жеке тұлғаларға беру арқылы қайталама шикізатқа жатқызуға жарамды қалдықтардың түрлері айқындалады. «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында мұндай қалдықтарға макулатура, картон және қағаз қалдықтары, пластик және пластмасса қалдықтары, құрамында сынабы бар шамдар, түсті және қара металл сынықтары, электрондық және электр жабдығы, аккумуляторлар, шиналар және олардың фрагменттері және басқа да қауіпті қалдықтар жатады.

Айналым түрлері мен әдістері бойынша бөлінген қалдықтардың жалпы салмағы

	Өлшем бірлігі	Масса		
		2018	2019	2020
1	Барлық пайда болған қалдықтар, олардың ішінде	79 435,9	75 476	97 513,5
2	қауіпті	18,8	20	21,3
3	қауіпсіз	79 417,13	75 456	97 492,2

Басқарушылық тәсілді бағалау

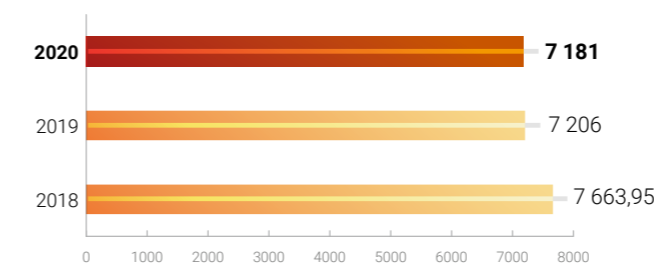
«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша өндіріс қалдықтарын орналастыру барынша қауіпсіз тәсілмен жүзеге асырылады.

«Богатырь Көмір» ЖШС-ның іргелес аумақтарға теріс әсерін азайту мақсатында сыртқы үйінділерде аршыма жыныстарды көму көлемін қысқарту жұмыстары жүргізілуде, ол үшін ішкі үйінділер ретінде «Северный» және «Богатырь» кесіктерінің ішкі өңделген кеңістігін пайдалану жобалары әзірленуде. Тотығу процестерін алдын алу және үйінділерге жиналатын құрамында көмір бар жыныстардың өздігінен жануына жол бермеу үшін үйінділерді инертті жыныстармен оқшаулау және үйінділердің шатырын тығыздау бойынша іс-шаралар орындалады.

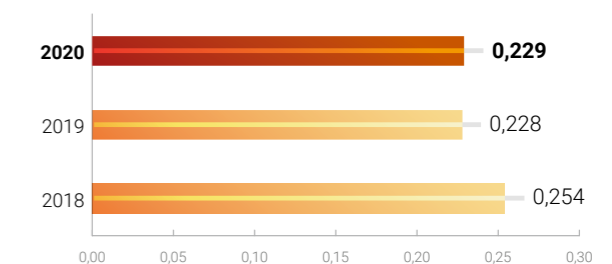
ЖЭС-тің күл-қож қалдықтары шаң басу іс-шараларын қамтамасыз ете отырып, күл үйінділерінде – Екібастұз ГРЭС-інде су кемерінің астында, ал Алматы станцияларында топырақ қабатымен жабылған және көпжылдық шөптер мен бұталар отырғызылған бірегей құрамдастырылған технология бойынша көміледі. Жыл сайын күл үйінділерінің пайдаланылған бөліктерінде құнарлылығы қалпына келтіру жұмыстары жүргізіледі. Жалпы алғанда, өнім бірлігіне шаққандағы КҚҚ-ның түзілуін төмендетуге Компанияның гидроэлектростанциялар мен ЖЭК объектілерін дамыту да ықпал етеді.

Сонымен қатар, өндіріс қалдықтарын басқару жөніндегі іс-шараларға күл-қоқыстарды кәдеге жарату да жатады – олар Павлодар облысында автомобиль жолдарын салу кезінде пайдаланылады. 2020 жылы кәдеге жаратуға 10 мың тоннаға жуық құрғақ күл жіберілді. Алайда КҚ қалдықтарына деген шикізат ретіндегі сұраныс төмен.

КҚҚ, мың тонна

Отын генерациясы секторы бойынша КҚҚ пайда болуының меншікті көрсеткіші, кг КҚҚ/кВт*с

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Компания қызметіне қаржы-экономикалық шолу

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

ОРНЫҚТЫ ДАМУ

Қосымшалар

«ӘЛЕУМЕТТІК» САНАТ

Компания бизнестің әлеуметтік жауапкершілігін сезіне отырып, өз қызметі арқылы қоғамға барынша пайда келтіруді қамтамасыз ету мақсатында Компания қызметкерлеріне, өзі жұмыс істейтін аймақтағы тұрғындарға және тұтастай алғанда қоғам өміріне деген жауапкершілікке қатысты міндеттемелерді ерікті түрде қабылдайды.

Адам ресурстарын басқару Компания қызметінің басым бағыттарының бірі болып табылады және «Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2018–2028 жылдарға арналған Кадр саясатына сәйкес жүзеге асырылады.

Кадр саясатының миссиясы

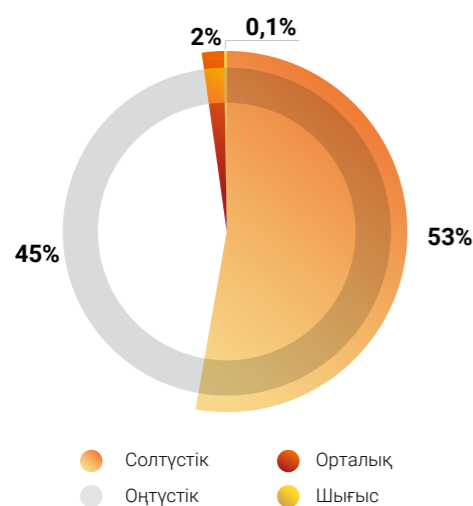
Компанияның болашақтағы ұзақ мерзімді стратегиялық мақсаттарына қол жеткізу және нарықта бәсекелес басымдықты қамтамасыз ету үшін адам ресурстарының күш-жігерін біріктіру.

Кадр саясатын пайымдау

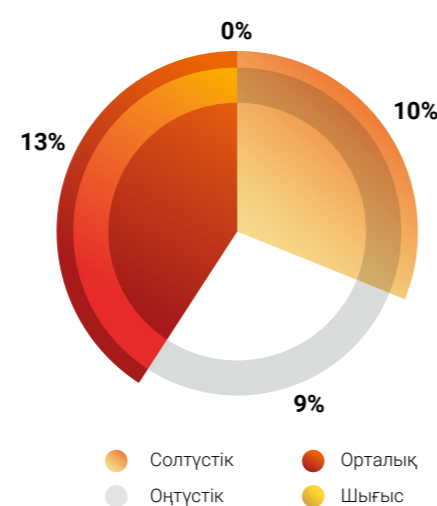
Әрбір қызметкердің құндылықтарымен үйлесетін, адам әлеуетінің өсуіне және бизнестің қарқынды дамуына ықпал ететін бірыңғай тиімді корпоративтік мәдениет.

HR-функциясының стратегиялық рөлі, ең алдымен, болашақта еңбек ресурстарын сандық және сапалық тұрғыдан жоспарлауынан көрінеді.

2020 ж. өңірлер бойынша бөлгенде жұмыс күшінің жалпы саны

2020 ж. өңірлерге бөлгенде кадрлар тұрақтамаушылығы

Компания қызметкерлердің санын және ұйымдық құрылымын, сапасы мен біліктілік жүйесін басқаруға, қызметкерлерді іздеу мен іріктеуді тиімді жолға қою арқылы жоспарлау мен еңбек ресурстарымен қамтамасыз етуді басқаруға ерекше көңіл бөледі.

«Самұрық-Энерго» АҚ Қазақстан Республикасы аумағындағы ірі жұмыс берушілер қатарына енеді. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, Компания қызметкерлерінің тізімдік саны 17 783 адамды құрады.

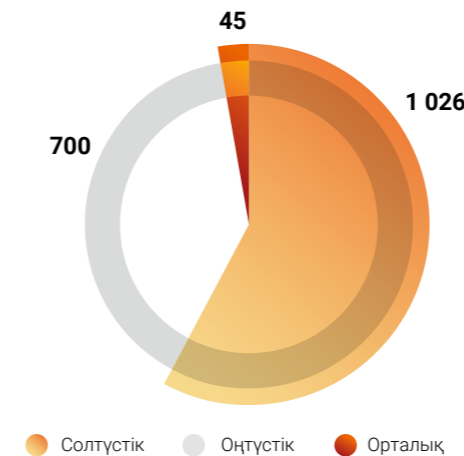
«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының кадрлық құрамы соңғы жылдары тұрақты болып қалып отыр, қызметкерлердің орташа жұмыс өтілі – 12 жыл.

Компания қызметке қатысты басқа да елеулі өзгерістер туындаған кезде, оның ішінде еңбек шартын бұзу кезінде қолданыстағы заңнаманы қатаң сақтайды, қызметкерлерді кемінде бір ай бұрын жазбаша хабардар етеді.

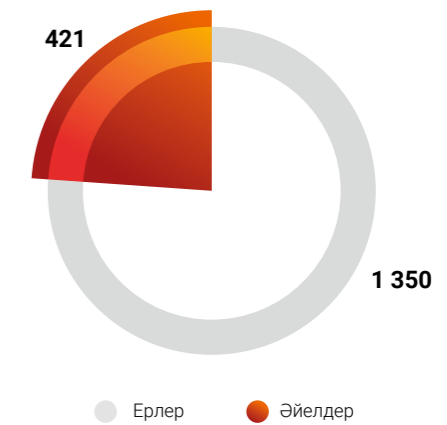
Есепті кезеңде жұмыспен толық қамтылған қызметкерлердің үлесі 100%-ды құрады.

Есепті кезеңде жергілікті халықтың өкілдері есебінен қабылданған қызметтің маңызды аумақтарында жоғары дәрежелі басшылардың үлесі 100% құрады.

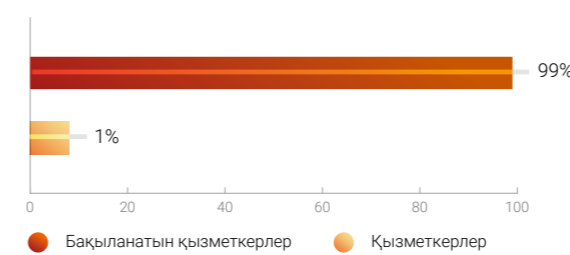
2020 ж. өңірлер бойынша бөлгенде жұмысқа жаңадан қабылданған қызметкерлер

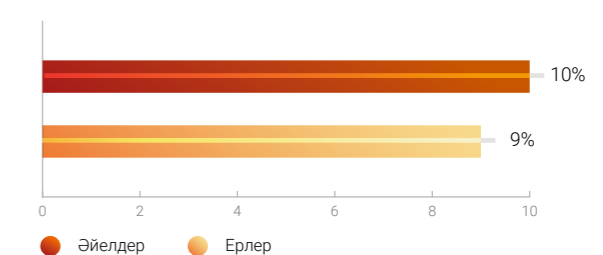
2020 ж. жынысы бойынша жұмысқа жаңадан қабылданған қызметкерлердің саны

2020 ж. жұмыспен қамту түрі бойынша жұмыс күшінің жалпы саны

2020 ж. жынысы бойынша бөлгенде кадрлар тұрақтамаушылығы

Қызметкерлер құрамы

№	Көрсеткіш	Қызметкерлер	Үлесі
1.	Қызметкерлердің 2020 жылдың аяғындағы жалпы саны (тізімдік)	17 783	
2.	Жынысы	17 783	
2.1.	Ер адамдар	13 184	74%
2.2.	Әйелдер	4 599	26%
3.	Жас топтары (қызметкерлердің орташа жасы – 38 жас)	17 783	
3.1.	30 жасқа дейін	2 975	17%
3.2.	30-дан 50 жасқа дейін	9 452	53%
3.3.	50 жастан жоғары	5 356	30%

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Компания қызметіне қаржы-экономикалық шолу

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

ОРНЫҚТЫ ДАМУ

Қосымшалар

«Самұрық-Энерго» АҚ қызметінің өндірістік ерекшелігіне байланысты негізгі өндірістік учаскелерге ер адамдар көбірек тартылған, олардың үлесі 2020 жылы қызметкерлердің жалпы санының 74%-ын құрады.

«Самұрық-Энерго» АҚ «БҰҰ-Әйелдер» серіктестігі мен Біріккен Ұлттар Ұйымы Жаһандық шартының аясында әзірленген Әйелдердің құқықтары мен мүмкіндіктерін кеңейтудің 7 қағидатын қолдайды. Бұл құжат орнықты дамудың негізгі элементі ретінде гендерлік теңдік қағидаттарын ұстанатынына, сонымен қатар әйелдер мен ерлерге тең мүмкіндіктер беретін компаниялардың неғұрлым табысты болатынына және жақсы нәтижелерге қол жеткізетініне сенеді. Осы қойылған мақсатқа қол жеткізу үшін Компанияда іс-шаралар жоспары қабылданды.

Есепті кезеңде «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша 272 қызметкерге бала күтімі бойынша демалыс берілді. Оның ішінде 252 әйел және 20 ер адам. Есепті жылы 172 әйел өз жұмысын жалғастырды, олардың 163-і – әйел, 9-ы – ер адам.

2020 жылы кадрлардың тұрақсыздық коэффициенті 6%-ды құрады. Негізгі себептер - басқа жерде жоғары жалақы алу перспективасы және мансаптық, кәсіби дамудың және оқытудың болмауы.

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бала еңбегін және мәжбүрлі еңбекті оның қандай да бір көріністерінде пайдалануды, сондай-ақ жас қызметкерлердің қауіпті жұмысты орындауын қабылдамайды.

Қауіпсіздік және еңбекті қорғау

Компания орнықты даму қағидаттарын басшылыққа ала отырып, өндірістік жарақаттануды төмендету және жұмыскерлердің еңбек жағдайларын жақсарту саясатын жүргізеді.

Компания тобындағы 2020 жылға арналған еңбекті және қоршаған ортаны қорғау мәселелерін басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарына және Компанияның еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау саласындағы саясатына сәйкес барлық еншілес және тәуелді компанияларда еңбекті қорғау жөніндегі жұмыс жоспарлары әзірленіп, бекітілді, ұйымдастыру және алдын алу шаралар кешені өткізілді.

Қызметкерлерге қорғалу кепілдігін беру үшін Компания әлеуметтік қорғау бағдарламасын (медициналық сақтандыру, өмірді сақтандыру, зейнетақымен қамсыздандыру, жазатайым оқиғалардан сақтандыру және т. б.) дамытуды, еңбек және тұрмыс жағдайларын жақсартуды жалғастырып келеді.

Заңнамаға сәйкес Компания еңбекке жарамсыздық парақтарын, медициналық сақтандыруды, қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан сақтандыруды, қызметкерлерді жыл сайынғы медициналық тексеруді және өндірістік жарақат алған кезде материалдық көмекті төлейді. «Қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 17-бабының 2-тармағына сәйкес «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша жыл сайын қызметкерлердің өмірі мен денсаулығын сақтандыру жоғары жарақаттанушылықтан қорғайтын келісімшарттар жасалады.

Компаниялардың барлық тобы бойынша Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 203-бабына сәйкес еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі өндірістік кеңестер (бұрынғы комитеттер) жұмыс істейді. Оның құрамына тепе-теңдік негізде жұмыс берушінің өкілдері, еңбекті қорғау жөніндегі техникалық инспекторларды қоса алғанда, қызметкерлердің өкілдері кіреді.

«OHSAS-18001 денсаулықты қорғау және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету менеджменті жүйесі» халықаралық стандарты енгізілді.

Компанияның барлық еншілес және тәуелді ұйымдарында еңбек жағдайлары бойынша жұмыс орындарына аттестаттау жүргізілді. Жұмыс орындарын аттестаттауға сәйкес зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары бар жұмыс орындары анықталды. Бұл ретте барлық қызметкерлер тиісті жеңілдіктермен, оның ішінде ҚР заңнама-сына сәйкес жеке қорғаныш құралдарымен және арнайы киіммен қамтамасыз етілген.

Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 185-бабына сәйкес қауіптілігі жоғары жұмыстарда, машиналармен және механизмдермен байланысты жұмыстарда істейтін жұмыскерлер ауысым алдындағы және ауысымнан кейінгі медициналық куәландырудан өтеді.

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы тұрақты негізде өз қызметкерлері үшін вакцина егу шарасын жүргізеді, сондай-ақ аурулардың алдын алу мақсатында имунитетті көтерудің өзге де нысандарын пайдаланады.

Компания еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау саласындағы халықаралық стандарттардың, ҚР норма-

тивтік-құқықтық актілерінің, қоғамның ішкі нормативтік құжаттарының талаптарын сақтау бойынша жоспарлы және жоспардан тыс (кенеттен) тексерулер жүргізу тәжірибесін енгізді. Есепті кезеңде 9 жоспарлы тексеру, 3 жоспардан тыс (кенеттен тексеру) тексеру жүргізілді.

Өндірістегі жазатайым оқиғаларды тіркеу, хабарлау тәртібі және есепке алу Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 20-тарауына «Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғаларды тергеп-тексеру және есепке алу» және ҚР өзге де нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес жүзеге асырылды.

«Оқиғаларды есепке алу және тергеп-тексеру» корпоративтік стандартына сәйкес жазатайым оқиғаларға түпкілікті (жүйелі) себептерді айқындау мақсатында ішкі тергеп-тексерулер жүргізу практикасы енгізілді. Жоғарыда көрсетілген корпоративтік стандартқа сәйкес жазатайым оқиғаларға әкеп соқпаған оқиғаларға тергеу жүргізіледі.

Жүргізілген профилактикалық және түзету шараларының көптігіне қарамастан, 2020 жылы еңбек қызметіне байланысты 8 жазатайым оқиға тіркелді: оның ішінде 7-еуі – ауыр нәтижемен, 1-еуі – жеңіл нәтижемен.

Жарақат атауы	2018 ж.	2019 ж.	2020 ж.
Химиялық күйік, термиялық күйік	1	2	–
Соғып алу	1	1	1
Жарақаттық ампутация	–	–	1
Электр жарақаттары (термиялық күйіктер)	–	1	1
Сынықтар	5	5	1
Бірнеше жарақат (сынықтар, соғып алу, ішкі органдардың жырттылуы)	1	–	4
Көз жарақаты	–	–	–
Бас-ми жарақаты, ми шайқалуы	2	2	–
Барлығы	10	11	8

2020 жылғы көрсеткіштер

LTIFR	0,27
FIFR	0
LDR	230,15
Жоғалған күндер коэффициенті	816
Келмеген күндер коэффициенті	158 852
Кәсіби сырқаттанушылық коэффициенті	жоқ

Өртке қарсы қауіпсіздікті қамтамасыз ету

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобына кіретін барлық кәсіпорындар алғашқы өрт сөндіру құралдарымен қамтамасыз етілген: тасымалданатын және жылжымалы өрт сөндіргіштермен, өрт крандарымен жабдықталған, ұнтақты құрамы (құм) бар жәшіктермен, сондай-ақ отқа төзімді маталармен (киіз, туырлық және т. б.) қамтамасыз етілген.

Бақылаушы мемлекеттік органдар, «Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлерінің өкілдері, сондай-ақ кәсіпорынның еңбекті қорғау мамандары жоспарлы және жоспардан тыс тексерулер кезінде жарамды өрт сөндіру құралдарының болуына бақылау жүргізеді.

2020 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ-ның Компаниялар тобының құрамына кіретін кәсіпорындар нысандарында 1 өрт оқиғасы тіркелді. 2020 жылғы 25 маусымда «Екі-бастұз ГРЭС-1» ЖШС көпірлі кран кабинасының ішінде

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Компания қызметіне қаржы-экономикалық шолу

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

ОРНЫҚТЫ ДАМУ

Қосымшалар

от жұмыстарын жүргізу кезінде дәнекерлеу бұршағының қызған бөлшектері жанғыш полимерлі жылытқыштарға түсіп, соның салдарынан көпірлі кран кабинасының жылытқышы өртенді. Себебі: дәнекерлеу және басқа да от жұмыстарын жүргізу кезінде өрт қауіпсіздігі шараларының сақтамалмауы. Зардап шеккендер жоқ.

Өндірісте жазатайым оқиғаларды болдырмау үшін қабылданатын шаралар

Өндірістік жарақаттануды азайту үшін «Самұрық-Энерго» АҚ-ның Компаниялар тобы бойынша мынадай шаралар қолданылады:

1. Жазатайым оқиғалардың мән-жайлары мен себептері барлық қызметкерлерге хабарланады.
2. Барлық өндірістік персоналға жоспардан тыс нұсқама жүргізіледі.
3. Жазатайым оқиға орын алған бөлімшелердің барлық қызметкерлерінің ТПЕ, ҚТЕ және еңбек қауіпсіздігі мен оны қорғау туралы нұсқаулықтар бойынша білімдеріне кезектен тыс тексеру жүргізіледі.
4. Ай сайын кәсіпорынның бірінші басшыларының қатысуымен Қауіпсіздік техникасы күні өткізіледі. Оны өткізу нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жою жөніндегі шаралар әзірленеді.
5. Еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау қызметтері қондырғыларға, ғимараттар мен құрылғыларға, жұмыс орындарына кешенді түрде тексерістер жүргізеді. Кешенді тексеріс қорытындылары бойынша орындау мерзімдері мен жауапты тұлғалар көрсетіліп, іс-шаралар жоспары әзірленеді.
6. Еңбек қауіпсіздігі және оны қорғау мәселелері бойынша Қызметкерлерді оқыту, нұсқамалар беру және білімдерін тексеру қағидаларына сәйкес, барлық өндірістік қызметкерлерге оқыту жүргізіледі.
7. Жөндеу науқаны алдында Компанияның барлық кәсіпорындарда құрылымдық бөлімшелердің наряд беруге, жұмыс басында басшы және өндіруші болуға құқығы бар инженерлік-техникалық қызметкерлеріне жасақты өндірістік жұмыстарға жіберу мен нарядты

ресімдеуді дұрыс атқару бойынша практикалық сабақтар қамтылған семинар-кеңестер өткізіледі.

8. Кәсіпорындарда ең кемі бес жылда бір рет жұмыс орындарында еңбек жағдайлары бойынша аттестация жүргізіледі.
9. Ұзақ уақыт пайдаланылу ресурсын тауысқан және өндірістік персонал үшін айтарлықтай қауіп тудыратын жабдықтар жоспарлы түрде ауыстырылады.
10. Қауіпсіздіктің көшбасшылық мінез-құлық аудитін жүргізу тәжірибесі енгізілуде.
11. Қауіптерді сәйкестендіру және тәуекелдерді бағалау мәселелері бойынша персоналға қосымша тренингтерді/оқу өткізуді ескере отырып, жұмыс орындарында тәуекелдер карталарын/тізілімдерін өзектендіру жүргізіледі.

Ынталандыру және сыйақы

Компания еңбекке ақы төлеу және ынталандыру бойынша мынадай саясатты ұстанады:

- Компаниядағы барлық қызметкерлер үшін жергілікті жағдайларды ескере отырып, негізгі тұрмыстық қажеттіліктерді қанағаттандыру және белгілі бір кірісті қамтамасыз ету қажеттілігіне сүйене отырып, заңнамада белгіленген ең төменгі сыйақы мөлшерінен асатын деңгейде ең төменгі кепілдендірілген сыйақы мөлшерін белгілеу;
- тұтыну бағаларының индексі негізінде жалақыны индекстеу;
- еңбек өнімділігінің артуына байланысты жалақыны мерзімді түрде өсіріп отыру;
- қызметкердің жеке еңбек үлесін мейлінше толық ескеру мақсатында икемді сыйақы беру жүйелерін пайдалану;
- қызметкерлерге еңбекақы төлеу және ынталандыру жүйесінің объективтілігі мен бірлігі және оның республикалық деңгейде бәсекеге қабілеттілігі;
- корпоративтік және салалық марапаттармен марапаттау.

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобындағы қызметкерлердің орташа жалақысы 2020 жылы өткен жылдың көрсеткішінен **12%-ға – 243 722 теңгеден** 273 628 теңгеге дейін өсті. Өндірістік қызметкерлердің орташа жалақысының өсімі **225 632** теңгеден 256 611 теңгеге дейін **14%-ды**, ал әкімшілік қызметкерлердің орташа жалақысы **450 171 теңгеден 467 305 теңгеге дейін 4%-ды** құрады.

Компаниялар тобы бойынша ең төменгі жалақы 135 526 теңгені құрайды. Әйелдердің ең төменгі жалақысының ерлердің ең төменгі жалақысына қатынасы 100% құрады. Жалақы еңбекақы және тарифтік мөлшерлеме сызбасының негізінде белгіленеді.

Жалақы мөлшерін арттыру және инфляциялық процестердің орнын толтыру мақсатында, сондай-ақ жасалған Ұжымдық шарттарға сәйкес, 2020 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында жалақыны орташа есеппен 7,5%-ға индекстеу жүзеге асырылды.

Қызметкерлерді ынталандыру мақсатында «Самұрық-Энерго» АҚ олардың сіңірген еңбегін ескере отырып, материалдық емес ынталандыру түрлері мен жанама қосымша материалдық сыйақы беру түрлерін – қызметкерлерді әлеуметтік қорғау бағдарламалары мен қосымша жеңілдіктер беру бағдарламаларын дамытады.

«Самұрық-Энерго» АҚ-да Ұжымдық шартқа сәйкес: үстеме жұмысқа ақы төлеуді, демалыс және мереке күндеріндегі жұмыс ақысын, түнгі уақыттағы үстеме ақыларды, үстеме және қосымша ақыларды, ауыр жұмыстағы, зиянды (ерекше зиянды) жұмыспен айналысатын жұмысшылардың еңбегіне ақы төлеуді, қауіпті еңбек жағдайлары, жыл сайынғы қосымша ақы төленетін еңбек демалысы, баланың туылуына байланысты материалдық көмек, үйлену тойына материалдық көмек және қызметкерлердің мерейтойына байланысты (50, 60 және 70 жас) біржолғы көтермелеу көзделген. Ұжымдық шартқа сәйкес зейнеткерлікке шығуға байланысты еңбек шартын бұзу кезінде жұмысшыларға үш жалақы мөлшерінде өтемақы төлемі төленеді.

Жұмысты білім беру ұйымдарындағы оқумен ұштастыратын жұмысшыларға емтихан немесе нұсқау беруші сессиялары, дипломдық жобаны (жұмысты) дайындау және қорғау, қорытынды емтихандарды тапсыру кезеңіне қосымша демалыс беріледі.

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобындағы жұмысшылардың жұмысын ынталандыру және көтермелеу мақсатында корпоративті мәдениетті дамыту аясында ерекшеленген қызметкерлерге құрмет көрсетіліп, мемлекеттік, ведомстволық және ТМД Электр энергетикалық Кеңесінің, «KAZENERGY» Қазақстан мұнай-газ және энергетикалық кешені ұйымдарының қауымдастығының, «Қазақстан электр энергетикалық қауымдастығы» ЗТБ, «Самұрық-Қазына» АҚ және т. б. салалық марапаттары берілді. 2020 жылдың қорытындысы бойынша 22 қызметкер Энергетика министрлігінің «Еңбек сіңірген энергетик» төсбелгісімен, III дәрежелі «Еңбек Даңқы» орденімен, Қазақстан Республикасының «Құрмет» орденімен, «Ерен еңбегі үшін» медалімен, «KAZENERGY» медалімен – 4 қызметкер, ҚР Энергетика министрлігінің «Электр энер-

гетикасы саласына қосқан үлесі үшін» медалімен, ҚР Энергетика министрлігінің «Құрметті энергетик» төсбелгісімен, «Қазақстан Конституциясына 25 жыл» мерекелік медалімен, «Қазақстан Конституциясына 25 жыл» мерекелік медалімен марапатталды.

Даму және мансаптық өсу

Электр энергетикасының ерекшелігі жұмыс істеуге рұқсат беру және кәсіби шеберліктің жоғары деңгейін сақтау үшін кадрларды үнемі даярлау мен қайта даярлауды талап етеді. «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы қызметкерлерді үнемі дамытып, оқытуға ұмтылады. Қызметкерлерді оқыту және дамыту жабдықтардың және жалпы алғанда, компанияның үнемді, авариясыз және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз етудегі табысқа жетудің маңызды факторы болып табылады.

Қоғам компаниялары тобының персоналын дамытудың негізгі бағыттары:

- «Көшбасшылықты дамыту» бағдарламасы;
- Жылу электр станцияларының көмір қазанын/бу турбиналарын пайдалану;
- «Жобаларды басқару», «Ситуациялық көшбасшылық» тренингтері;
- Магистратура бағдарламалары (BA, Ms);
- Ағылшын және мемлекеттік тілді оқыту бойынша корпоративтік курстар;
- Қызметкерлер қызметінің функционалдық бағыты бойынша семинарлар, тренингтер және конференциялар.

2020 жылы қызметкерлер жауапты адамдарға арналған еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша оқудан өтті: «Азаматтық қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес олар өнеркәсіптік қауіпсіздік және өрт-техникалық минимум», «Энергия үнемдеу және энергия тиімділігі саласындағы заңнамалар. Өндірістегі энергия менеджменті. Энергия үнемдеу бағдарламаларын әзірлеу мен ендіруді басқару. Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру», «Корпоративтік басқарудағы тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің рөлі» және «Корпоративтік басқару және орнықты даму» тақырыптары бойынша оқу семинарларынан өтті.

Сонымен қатар, міндетті Көшбасшылық бағдарламасын іске асыру шеңберінде CEO – 100%; CEO-1 – 92%; CEO-2 – 91% оқытылды;

CEO-1 үшін «Адамдарды басқару», «Өзгерістерді басқару», «Көпшілік алдында сөйлеу», «Стратегиялық менеджмент», «Коучинг дағдылары» және «Сандық дағдылар» тренингтері өткізілді. CEO-2 үшін «Адамдарды басқару», «Өзгерістерді басқару», «Стратегиялық менеджмент», «Коучинг дағдылары» және «Сандық дағдылар» тренингтері өткізілді.

Цифрлық трансформация бағдарламасына сәйкес («Жоғары өнімділік мәдениеті» бастамасы бойынша жол картасы) көшбасшылық бағдарламалары бойынша оқыған басшылардың пайыздық шекті мәніне қол жеткізілді.

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Компания қызметіне қаржы-экономикалық шолу

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

ОРНЫҚТЫ ДАМУ

Қосымшалар

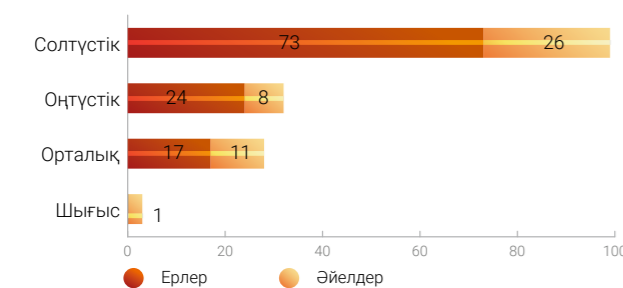

Жылына бір қызметкерді оқытуға жұмсалатын орташа сағат саны, қызметкерлердің санаттары бойынша бөлгенде

Персонал санаты	2020 жылдың аяғындағы жалпы саны		2020 жылғы даярлау сағатының саны		Жылына бір қызметкерді даярлауға жұмсалған оқу сағаттарының орташа саны
	ер	әйел	ер	әйел	
Жоғары басшылық (топ-менеджмент)	60	6	1,289	129	21
Басшылар, мамандар	3 247	2 091	37,144	23,914	11
Қызметшілер, жұмысшылар	9 877	2 502	662,331	167,779	67

Персонал санаты	2019 жылдың аяғындағы жалпы саны		2019 жылғы даярлау сағатының саны		Жылына бір қызметкерді даярлауға жұмсалған оқу сағаттарының орташа саны
	ер	әйел	ер	әйел	
Жоғары басшылық (топ-менеджмент)	56	7	1,627	203	29
Басшылар, мамандар	3 218	2 105	35,323	23,106	11
Қызметшілер, жұмысшылар	9 800	2 513	591,253	151,614	60

Өңірлерге бөлгендегі бір қызметкерге кеткен жылдық оқудың сағат саны

Компания қызметкерлерінің қызметін бағалаудың қолданыстағы қағидаларына сәйкес мынадай бағалау жүргізіледі:

- мақсаттар мен құзыреттер бойынша кешенді (қорытынды) бағалау, ол өзіне өзін-өзі бағалау, шолу кездесулері, дағдыларға, әлеуетке шолу жасау, қызметкерлерге қызмет тиімділігін арттыру және олардың даму мүмкіндіктерін арттыру бойынша бағыт беру мен бағалауды қамтиды;
- есепті кезеңде мақсаттарды орындау дәрежесіне мониторинг жүргізу мақсатында қызметкерлердің қызметіне тоқсан сайын өткізілетін аралық шолу.

Әкімшілік-басқарушылық қызметкерлердің 94%-ы бағаланды, оның 95%-ы ерлер, ал 94%-ы әйелдер.

Бәсекеге қабілеттілікті сақтау мен дамыту, сыртқы және ішкі сын-қатерлерге белсенді түрде әрекет ету, келешегі зор, кәсіби шеберлігі жоғары және тартылған қызметкерлердің әлеуетін өсіру, өзінің басқарушы қызметкерлерін тәрбиелеу мақсатында Компания сабақтастық пен таланттарды басқару жүйесін дамытуда.

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында маңызды лауазымдарға орналасу үшін бірыңғай кадр резерві қалыптастырылады және объективтілік, ашықтық, әділдік, еріктілік және тиімділік қағидаттарына негізделген кадр резервінен іріктеу мен тағайындау рәсімдері енгізілуде.

Кадр резервін қалыптастыру мен дамыту процесі қызметкерлердің жыл сайынғы жұмысын бағалаумен тығыз байланысты, соның негізінде таланттар картасы жасалады, резервистердің жеке даму жоспарлары (ЖДЖ) жасалады, тәлімгерлік, тағылымдама бағдарламалары және сабақтастық бағдарламалары дамиды.

Корпоративтік басқаруды дамыту аясында «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесі және компанияны басқару органдары басшылық лауазымдарға сабақтастық жоспарын құру мен іске асыруға үлкен көңіл бөледі.

Әлеуметтік тұрақтылық және корпоративтік мәдениетті дамыту

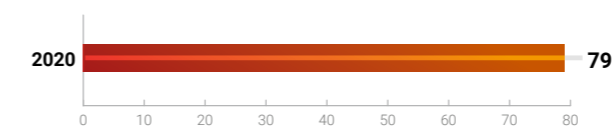
Әлеуметтік тұрақтылық пен персоналды қатыстыру көрсеткіштерін жыл сайын өлшеу қызметкерлердің адалдығы мен сенімін, персоналдың әлеуметтік әл-ауқаты мен қатыстырылу деңгейін арттыру, персоналдың еңбек қызметімен байланысты еңбек жағдайлары мен процестерін жақсарту, коммуникация жүйелерін дамыту және кез келген өзгерістер туралы ақпараттандыру шараларын уақытылы қабылдауға мүмкіндік береді.

2020 жылы қатыстырылу индексі мен әлеуметтік тұрақтылық рейтингін анықтау әдістемесі жаңартылды. Әдістемені жаңартудың мақсаты – нәтижелердің практикалық маңыздылығын және еңбек ұжымдарындағы әлеуметтік тұрақтылықты қамтамасыз ету бойынша ұсыныстардың құндылығын арттыру.

Қазақстан Республикасында қалыптасқан эпидемиологиялық жағдайға байланысты 2020 жылы зерттеу Samruk Research Services платформасы шеңберінде телефон арқылы жүргізілді.

2020 жылғы жүргізілген зерттеу нәтижелері бойынша Қоғамның компаниялар тобы бойынша «Әлеуметтік тұрақтылық индексі» 79%-ды* құрады.

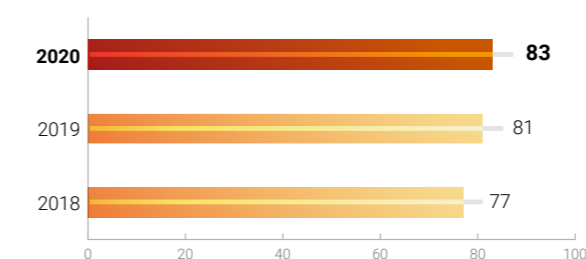
Компаниялар тобы бойынша қатыстырылған өндірістік қызметкерлердің үлесі

* SRS көрсеткіші бойынша өзгерісті салыстыру 2021 жылдан бастап мүмкін болады

2020 жылы Қоғамның Компаниялар тобы бойынша **әкімшілік – басқарушы персоналының қатысуы** туралы сауалнама көрсеткіші 83%-ды құрады, бұл 2019 жылмен салыстырғанда 2%-ға өскенін көрсетеді*.

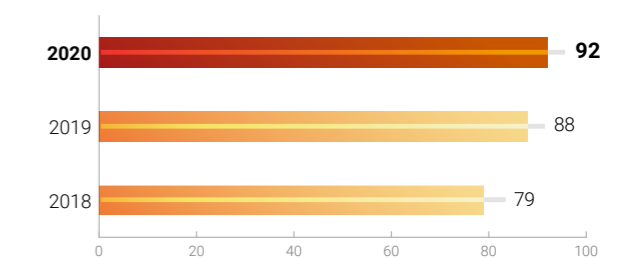
Қоғамның компаниялар тобы бойынша ӘБП қызметкерлерінің қатысу үлесі

*Өткен жылдардың нәтижелерімен салыстырмалы талдау жүргізу мақсатында 2018 және 2019 жылдардағы қатыстырылу индексі 2020 жылдың әдістемесінің үлгісі бойынша қайта есептелді.

Қоғамның (корпоративтік орталықтың) **әкімшілік-басқарушы персоналының қатысуы** бойынша сауалнаманың көрсеткіші 2020 жылы 92%-ды құрады және оң аймақта. 2019* жылмен салыстырғанда, қатыстырылған қызметкерлердің үлесі 4%-ға өсті.

Компанияның қатысқан қызметкерлерінің үлесі

*Өткен жылдардың нәтижелерімен салыстырмалы талдау жүргізу мақсатында 2018 және 2019 жылдардағы қатыстырылу индексі 2020 жылдың әдістемесінің үлгісі бойынша қайта есептелді.

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобында Келісу комиссиялары құрылып, жұмыс істеуде, олар жұмыс берушінің өкілдері мен кәсіподақ қызметкерлерінің өкілдерінен құрылған, негізгі функциясы еңбек ұжымы арасында түсіндіру жұмыстарын жүргізу, шағымдар мен өтініштерді қарастыру болып табылады.

«Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бәсекеге қабілетті әлеуметтік топтаманы беруге ұмтылады, оның болуы сыртқы нарықтан жоғары білікті үміткердерді тартуға мүмкіндік береді. Өтемақылар мен жеңілдіктер қызметкерлер мен олардың отбасылардың әл-ауқаты мен әлеуметтік қорғалу деңгейін арттыруға арналған. «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобының қызметкерлерімен жасасқан ұжымдық шартқа сәйкес ұсынылатын әлеуметтік төлемдер мен жеңілдіктердің құрамына мыналар кіреді:

- еңбек демалысына қосымша сауықтыруға, баланың тууына байланысты материалдық көмек;
- (қызметкерді және оның жақын туыстарын) жерлеуге, зейнеткерлерді емдеуге, төтенше жағдайларға және т. б. байланысты материалдық көмек;
- табысты жоғалтуына байланысты материалдық көмек (жүктілікке және босануға байланысты демалыс немесе нәрестені (ұл/қыз) асырап алуға байланысты демалыс);
- ерікті медициналық сақтандыру;
- қызметкерлер мен балалардың шипажай-курорт жағдайында емделуі;
- қызметкерлердің мерейтойларына байланысты (50, 60 және 70 жас) біржолғы көтермелеу;
- мерекелік, мәдени-бұқаралық және спорттық іс-шараларды өткізуге жұмсалатын шығыстар;
- қарыздарды төлеу;
- асыраушысының жарымжан боп қалғаны немесе одан айрылғаны үшін берілетін жәрдемақы;
- балаларға жаңа жылдық сыйлықтар және т. б.

2020 жылы Ұжымдық шартқа сәйкес 2 228 698 мың теңгеге әлеуметтік кепілдіктер мен жеңілдіктер берілді.

Компания туралы

2018–2028 жылдарға арналған Даму стратегиясы

Электр энергиясы мен көмір нарығына шолу

Компания қызметіне қаржы-экономикалық шолу

Инвестициялық қызметті басқару

Сатып алуды басқару

Корпоративтік басқару

ОРНЫҚТЫ ДАМУ

Қосымшалар

Ұжымдық шарттармен қамтылған қызметкерлердің үлесі

№	Көрсеткіш	Мәні (2020)	Өлшем бірлігі
1.	2020 жылдың соңындағы қызметкерлердің жалпы саны (тізімдік саны)	17 783	адам
2.	Оның ішінде 2020 жылғы ұжымдық шарттармен қамтылған қызметкерлер саны:	15 567	адам
3.	Ұжымдық шарттармен қамтылған қызметкерлердің жалпы санының үлесі:	88	%

Компания сауықтыру, спорт және демалыс ұйымдастыру мақсатында мынадай іс-шараларды жүзеге асырады:

- еңбек сіңірген жылдары үшін жыл сайынғы ақылы еңбек демалысына қосымша күндер беру;
- корпоративтік ақпарат құралдарын пайдалана отырып, қызметкерлер арасында салауатты өмір салтын жүйелі насихаттау;

- Компания қызметкерлерінің мүгедек-балалары мен жетім-балаларға шипажайға және балаларды сауықтыру орталықтарына берілетін жолдамалардың құнын ішінара өтеу.

Негізгі қызмет бойынша бөлгенде, жұмыспен уақытша немесе толық қамтылмаған жағдайда жұмыс істейтін қызметкерлерге берілмейтін, жұмыспен толық қамтылған жағдайда жұмыс істейтін қызметкерлерге берілетін төлемдер мен жеңілдіктер

№	Көрсеткіш	Жұмыспен толық қамтылған қызметкерлер үшін	Жұмыспен толық қамтылмаған немесе уақытша қамтылған қызметкерлер үшін
1.	Қызметкерлерге берілетін төлемдер мен жеңілдіктер		
1.1.	Өмірді сақтандыру	Беріледі	Беріледі
1.2.	Денсаулық сақтау (медициналық сақтандыру)	Беріледі	Беріледі
1.3.	Еңбекке жарамсыздық/мүгедектік бойынша өтемақылар	Беріледі	Беріледі
1.4.	Ана/әке болуына байланысты демалыс алу	Беріледі	Беріледі
1.5.	Зейнетақы беру (зейнетке шыққан кездегі біржолғы төлем)	Беріледі	Берілмейді
1.6.	Компанияның акцияларын жекеменшікке беру	Берілмейді	Берілмейді
1.7.	Өзге (шипажай-курорт жағдайында емделу, баланың туылуына байланысты материалдық көмек, отбасы мүшелерін емдеуге байланысты материалдық көмек, сауықтыруға байланысты материалдық көмек)	Беріледі	Беріледі

Жас қызметкерлерге қатысты саясат

Компания жастарды қатыстыруды арттыру бойынша жас ұрпақтың белсенді өмірлік ұстанымын қалыптастыруға, патриоттық тұрғыда тәрбиелеуге, жастарды әлеуметтік қолдауға және Компанияны болашақта жоғары бейінді мамандармен қамтамасыз етуге бағытталған жан-жақты жұмыс жүргізуде.

Осы бағыттың міндеттері:

- Компанияның жастар активі есебінен Компания басшылығы жанынан Жастар кеңесін құру және дамыту;
- жастар қоғамдық бірлестіктермен өзара іс-қимыл жасау;
- жас мамандардың ғылыми-тәжірибелік конференцияларға, форумдарға, конкурстарға және басқа да іс-шараларға қатысуы;

- кадрларды даярлау, үздік түлектерді іздеу және іріктеу, студенттердің өндірісте тәжірибеден өтуі мен тағылымдамасын ұйымдастыру, оқу бағдарламаларын жетілдіруге қатысу және дуальді оқытуды дамыту, стипендиялық бағдарламаларды дамыту және т. б. мәселелері бойынша өзара іс-қимыл шеңберінде бейінді білім беру ұйымдарымен жұмыс істеу;
- жас мамандарды, жас отбасыларды әлеуметтік қолдау бағдарламаларын дамыту;
- жас мамандарға қатысты бейімдеу, тағылымдамадан өту, тәлімгерлік және менторлық, оқыту, мансаптық және кәсіби жоспарлау жүйелерін дамыту.

Жыл сайын бұл жастар қозғалысы өз ұстанымын нығайтып келеді. Жас белсенділер өндірістік және қоғамдық өмірге қатысады. Олардың арасында корпоративтік іс-шараларды ұйымдастыруға қатысатын көптеген шығармашыл дарынды адамдар бар.

2020 жылы жас мамандар еріктілер қозғалысын жан-жақты қолдау мақсатында бірқатар іс-шараларды жүзеге асырды.

2020 жылдың басында Қоғамның компаниялар тобының Жастар активі COVID-19 пандемиясының салдарынан қиын жағдайға тап болған қызметкерлердің отбасыларына қайырымдылық көмек көрсетті.

«Көңілі жас» еріктілер жобасын іске асыру аясында еріктілер қарттарға, ардагерлер мен мүгедектерге азық-түлік себеттерін таратуға қатысты.

«Taza Kazakhstan – табиғатты қорғауға үлес қосу» жобасы аясында еріктілер Қазақстан аймақтарында экологиялық сенбілік өткізді.

Жаңа жыл қарсаңында белсенді жастар «Сиқырлы шырша» қайырымдылық акциясының көмегімен қатерлі ісікке шалдыққан балалардың тілектерін шындыққа айналдырды.

Компания жас, талантты жұмыскерлерді тарту және тұрақтандыру туралы, жас мамандар үшін жұмыс орындарын құруға, тәлімгерлік институтын дамытуға, дарынды мектеп түлектерін ҚР, таяу және алыс шетел ЖОО-ларында энергетика саласы мамандықтары бойынша оқытуға ниет білдіреді.

«Жас Өркен» бағдарламасын іске асыру аясында, «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы 4 жас маманды тағылымдамаға және «Цифрлық Жаз» бағдарламасы бойынша 5 тәлімгерді қабылдады.

Ауыстыру кезеңінде барлық жас мамандарға электронды бейімделу курсы өту үшін мүмкіндік берілді.

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның қолдауымен Алматы Энергетика және байланыс университеті физика-математика пәнінен республикалық олимпиада өткізді.

Адам құқығы

Адам құқықтарын сақтау саласында Компания өз қызметін заңнамаға қатаң сәйкестікте жүзеге асырады, БҰҰ жариялаған адамның іргелі құқықтары мен бостандықтарының маңыздылығы мен құндылығын, оның ішінде бірігу еркіндігі, ұжымдық шарттар жасасу құқығын тану, еңбек құқықтары, қолайлы қоршаған ортаға құқық, денсаулықты қорғау құқығын мойындайды. Есепті жыл ішінде қызметкерлерді кемсіту жағдайлары тіркелген жоқ.

Адам құқықтарын сақтау саласындағы қағидаттар «Самұрық-Энерго» АҚ Іскерлік этика кодексінде көрсетілген.

Бұдан басқа, өз өнім берушілермен және мердігерлермен өзара іс-қимыл шеңберінде Компания денсаулық сақтау және қауіпсіздік талаптарына сәйкестікті қоса алғанда, еңбек заңнамасын сақтауды талап етеді. Тиісті талаптар Қоғамның және ЕТҰ-ның өнім берушілермен жасасатын үлгі шарттарына енгізілген.

Қызметкерлер тұрақты жұмыс істейтін Келісу комиссиялары, Әлеуметтік-еңбек қақтығыстарын реттеу жөніндегі комиссиялар арқылы қолданыстағы заңнама аясында ұжымдық келіссөздерді жүргізуге құқылы.

«Самұрық-Энерго» АҚ-да персоналды іріктеу рәсімі тестілеу элементтерін қолдана отырып, транспаренттілік пен меритократияны, айқындылықты, кәсібилікті, лауазымдарға қойылатын кандидаттың жеке қасиеттері және оның біліктілік талаптары мен құзыреттеріне, сондай-ақ қызметкерлерге әділ және тең қарау қағидаттарын сақтай отырып, «Самұрық-Энерго» АҚ-да бос лауазымдарға кадрларды конкурстық іріктеу және жаңа қызметкерлерді бейімдеу қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады. «Самұрық-Энерго» АҚ кемсітушіліктің кез келген түрін, бала еңбегін пайдалануға және мәжбүрлеп еңбек етуді болдырмауға барынша ықпал етіп, кадрлардың қызметін өсіруді тек кәсіби қабілеттері мен біліміне, білік-дағдыларына қарай жүргізуге күш салады.

Қызметкерлердің кәсіби, экономикалық, әлеуметтік-еңбек құқықтары мен кәсіби мүдделерін реттеу және қорғау мақсатында «Самұрық-Энерго» АҚ-да 15 567 адам мүшесі болып табылатын 12 кәсіподақ ұйымы жұмыс жасайды.

«Самұрық-Энерго» АҚ кәсіподағы «Самұрық-Энерго» АҚ қызметкерлері – кәсіподақ мүшелерінің мүдделерін еңбек заңнамасын сақтау, белгіленген әлеуметтік кепілдіктер және шарт ережелерін орындау бөлігінде қорғайды.

«Самұрық-Энерго» АҚ өз қызметінің әртүрлі аспектілері бойынша мүдделі тараптармен диалог құрады. Атап айтқанда, алаңдаушылық пен кінәраттар туралы ақпарат алу мақсатында «Самұрық-Энерго» АҚ сыртқы веб-сайтында кері байланыс жүйесі – «Жедел желіге» жазбаша өтініш немесе телефон шалу арқылы өтініштер мен шағымдарды беру және қарау тетігі пысықталды.

2020 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бойынша 67 өтініш тіркелді және барлық өтініштер есепті кезең ішінде реттелді. 2019 жылдың ұқсас кезеңінде компанияда 73 шағым мен өтініш тіркелді.

2020 жылдың нәтижелері бойынша «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында қызметкерлерді кемсідудің расталған жағдайлары орын алған жоқ.

Шағым берудің ресми тетіктері арқылы берілген, өңделген және реттелген еңбек қатынастарының тәжірибесіне қатысты шағымдар саны

№	Көрсеткіш	Мәні
1.	2020 жыл ішінде шағым берудің ресми тетіктері арқылы берілген еңбек қатынастарының тәжірибесіне қатысты шағымдардың жалпы саны, олардың ішінде:	67
1.1.	есептік кезең ішінде өңделген	67
1.2.	есептік кезең ішінде реттелген	67
2.	Есептік кезең басталғанға дейін берілген және есептік кезең ішінде реттелген еңбек қатынастарының тәжірибесіне қатысты шағымдардың жалпы саны	

Кәсіподақтармен жасалған ресми келісімдерде денсаулық пен қауіпсіздік мәселелерін көрсету

№	Көрсеткіш	Мәні
1.	Кәсіподақтармен жасалған ресми келісімдерде (жаһандық немесе жергілікті деңгейде) денсаулық және қауіпсіздік мәселелері қозғалған ба	Иә
2.	Егер қозғалған болса, ұйым қол қойған жергілікті келісімдерде қамтылған денсаулық және қауіпсіздік мәселелерінің дәрежесіне қатысты мәліметтер көрсетілсін. Әдетте жергілікті деңгейдегі келісімдер мынадай мәселелерді қозғайды:	
2.1.	Жеке қорғаныш құралдары	Иә
2.2.	Басшылық пен қызметкерлер өкілдерінің қатысуымен денсаулық және қауіпсіздік жөніндегі бірлескен комитеттер	Иә
2.3.	Қызметкерлер өкілдерінің денсаулық және қауіпсіздік мәселелері жөніндегі инспекцияларға, аудиттер мен жазатайым оқиғаларды тергеуге қатысуы	Иә
2.4.	Білім және оқыту	Иә
2.5.	Шағым беру тетіктері	Иә
2.6.	Қауіпті жұмыстардан бас тарту құқығы	Иә
2.7.	Мерзімді инспекциялар	Иә
3.	Егер қозғалған болса, ұйым қол қойған жергілікті келісімдерде қамтылған денсаулық және қауіпсіздік мәселелерінің дәрежесіне қатысты мәліметтер көрсетілсін. Әдетте жаһандық деңгейдегі келісімдер мынадай мәселелерді қозғайды:	
3.1.	Халықаралық еңбек ұйымының (ХЕҰ) ұсыныстарына сәйкес келуі	Иә
3.2.	Проблемаларды шешу бойынша шаралар немесе құрылымдар	Иә
3.3.	Нәтижеліліктің мақсатты стандарттарына немесе іс жүзінде қабылданатын әдістердің деңгейіне қатысты міндеттемелер	Иә

Әлеуметтік бағдарламаларды жүзеге асыру және жергілікті қауымдастықпен өзара іс-қимыл

«Самұрық-Энерго» АҚ әлеуметтік-жауапты компания бола отырып, еншілес ұйымдары орналасқан өңірлердің әлеуметтік әл-ауқатына назар аударуға ерекше көңіл бөледі.

2020 жылы «Самұрық-Энерго» АҚ-ның Компания қатысатын өңірлерде әлеуметтік маңызы бар мәселелерді шешуге бағытталған қайырымдылық бағдарламаларын

іске асыру бағытында «Samruk-Kazyna Trust» корпоративтік қорымен белсенді іс-шаралар атқарылды. Осылайша, «Самұрық-Энерго» АҚ еншілес ұйымдарының («АлЭС» АҚ, «Samruk-Green Energy» ЖШС, «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС, «ПВЭС» ЖШС) жергілікті атқарушы органдармен өзара іс-қимылы арқылы «Самұрық-Энерго» АҚ Компаниялар тобы бар өңірлердегі өткір әлеуметтік проблемалардың тізімі, сондай-ақ осы проблемаларды шешу шеңберінде жобаларға бастамашылық жасауға және оларды іске асыруға қабілетті коммерциялық емес ұйымдардың тізімі анықталды.

